

1 utorak, 31.05.2005.
2 [Otvorena sednica]
3 [Svedok je ušao u sudnicu]
4 [Optuženi je ušao u sudnicu]
5 ... Početak u 09.08h
6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.
7 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda. Izvolite sjesti.
8 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Nice, možete nastaviti
9 Vaše unakrsno ispitivanje.
10 SVEDOK: OBRAD STEVANOVIĆ [nastavak]
11 Unakrsno ispituje g. Nice: [nastavak]
12 [Tužilac ispituje putem prevodioca]
13 P: Gospodine Stevanoviću, prije nego što se vratimo na kronološki
14 pristup ispitivanju, želio bih kratko dotaći se jedne druge teme. Radi se o
15 sljedećem: U društvu u kojem ste Vi bili policajac, ubistva su bila sasvim
16 uobičajena.
17 O: /prevod engleskog transkripta: "Izvinjavam se, ali nemam prevod.
18 Da."/
19 PREVODILAC: Ovo je B/H/S, kanal broj 6. Prijevod na B/H/S, kanal broj 6.
20 Prevod na B/H/S, kanal broj 6, da li sada čujete?
21 G. NICE: [simultani prevod]
22 P: U društvu u kojem ste Vi bili policajac, ubistva su bila uobičajena
23 pojava, zar ne?
24 O: U kom smislu?
25 P: Pa, u ovom smislu, da budem konkretan. Tokom godina između 1997. i
26 2000. godine, atentati na važnije ličnosti bili su nešto što nije bilo
27 neuobičajeno?
28 O: Pa, bilo je u Srbiji, naravno, ubistava. To je tačno, ali najveću
29 učestalost ubistava vršili su teroristi na Kosovu i Metohiji.
30 P: Ja ću se sada prvo usredotočiti na ovu prvu kategoriju. Na ubistva i

1 atentate u Srbiji. Bilo ih je više, i oni ili nisu istraženi ili se pripisuju
2 pripadnicima MUP-a. Evo, navešću neke, Vaš šef Badža, ubijen je 1997. Zatim,
3 godine 1999. ubijen je Slavko Čuruvija, i to pred očima svoje supruge. Nakon
4 toga, poznati liberalni advokati Keljmendi /Kelmendi/ i Agani. Zatim, godine
5 2000. Pavle Bulatović, bivši ministar. Onda, Arkan, a na kraju i Stambolić i
6 Đinđić. To su samo neki od atentata koji su karakterizirali vaše društvo i ti su
7 slučajevi ili neriješeni ili je, u tri slučaja, trag doveo do ljudi iz MUP-a.
8 Prihvaćate li to?

9 O: Sva ta ubistva koje s... koja ste pomenuli, meni su zaista poznata.
10 Istraga u vezi sa svim od tih ubistava je vođena od momenta kada su se ubistva
11 desila. Do ovog trenutka, a... nisam siguran da li su neka od tih ub...ubistava
12 rasvetljena, ali znam da policija radi na svim od tih slučajeva, a neki se već
13 procesuiraju i na sudu.

14 P: Vi ste željeli usporediti vašu policiju sa policijom zemlje, kao što
15 je, na primjer Francuska. Možete li ukazati na bilo koje zapadnoevropsko društvo
16 u kojem ima toliko mnogo neriješenih atentata uglednih ličnosti, kao ovi koje
17 sam upravo spomenuo?

18 O: Ja znam da postoje nerešeni atentati i u zapadnim zemljama, ali je za
19 Srbiju značajno da se Srbija u ovom periodu suočila sa izrazitim bezbednosnim
20 problemima i rizicima koji su uticali, pored ostalog, i na povećan broj
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ubistava, pored ostalog, i onih koje ste naveli, ali je Srbija zaista bila u
2 posebnim okolnostima. Te okolnosti ona nije izazvala, ratno okruženje je bitno
3 uticalo na to da se stanje bezbednosti u Republici Srbiji pogorša i da se
4 policija težišno bavi sprečavanjem prenošenja ratnih dejstava -

5 P: Moram Vas prekinuti. Vaš je odgovor možda djelomičan odgovor, ali da
6 Vam malo postavim ovo sasvim jasno pitanje. Da li je bilo koji od atentata koje
7 sam spomenuo povezan sa OVK /UČK/, ili su svi ti atentati u javnosti povezani sa
8 ljudima u Srbiji, i to vrlo često sa ljudima u MUP-u?

9 O: Svaki atentat dok se ne rasvetli, odnosno svako ubistvo dok se ne
10 rasvetli, o njemu može postojati niz različitih verzija. Verzije ili
11 pretpostavke u policiji su sastavni deo policijskog posla, a rezultat policijske
12 i sudske istrage, odnosno istrage uopšte, jeste otkrivanje izvršioca, kao što je
13 kažnjavanje rezultat sudskog procesa. Sve dok se istraga ne završi -

14 P: Moram Vas prekinuti. Da li je bilo koji od tih atentata u javnosti
15 povezan sa OVK? Da ili ne?

16 O: U javnosti, koliko ja znam, nije.

17 P: Hvala. A sada vratimo se na našu kronologiju i na tvrdnju koju sam
18 ranije iznio, a to je da ste Vi živeli u policijskoj državi, i to u policijskoj
19 državi koja je postojala sve ekstremnija tokom '90-ih godina. I ja se bavim ovom
20 temom iz sljedećih razloga, i želio bih da mi pomognete u vezi s njima -

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 O: /prevod engleskog transkripta: "Ja to ne prihvaćam."/
- 2 P: Recite da li prihvaćate na osnovu svega onoga što znate o svijetu
3 općenito i o državi u kojoj ste Vi radili, da tamo gdje policija ili bilo koja
4 druga služba koja je ovlaštena da koristi silu, djeluje bez odgovornosti, da
5 tamo stanovništvo živi u strahu. Da li je to tačno?
- 6 O: U Srbiji policija nije delovala bez odgovornosti. Strah u Srbiji je
7 prevashodno izazivao terorizam. Strah je bio cilj terorizma, na srednjem nivou.
8 Naravno, na taktičkom nivou cilj terorizma, kako sam rekao, bilo je nasilje,
9 sakaćenje i ubijanje. Izvor straha u Srbiji dominantno je bio terorizam i strah
10 od prenošenja rata na teritoriju Srbije. Delovanje policije...
- 11 P: Dobro, u redu, čuo sam Vaš odgovor.
- 12 O: /nečujno/ ... na takvu situaciju, i na takvo izazivanje straha i
13 nasilja u Srbiji.
- 14 P: Vi shvaćate, a sigurno ćete shvatiti kad pogledamo neke inserte, da
15 se ja ovdje ne bavim samo strahom na Kosovu. Mene zanima i strah u Beogradu. Vi
16 ne sugerirate, nadam se, da su ljudi u Beogradu živjeli u strahu pred
17 teroristima OVK?
- 18 O: Ljudi su i u Beogradu živeli od... u strahu od prenošenja ratnih
19 dejstava na Srbiju. Živeli su u strahu od toga šta će se dešavati na Kosovu.
20 Živeli su u strahu od toga da ono što teroristi rade na Kosovu ne počnu da rade
21 i u Beogradu.
- 22 P: Druga posljedica policijske države - od dvije koje sam spomenuo - je,
23 kao što znate, činjenica da politički vođa koji se služi policijskim snagama
24 koje djeluju nekažnjivo, treba samo dati mig ili opći smjer i znaće da će
25
26
27
28
29
30

1 njegove želje biti izvršene, čak i protuzakonito, od strane takve policije. To
2 je jedna općenita tvrdnja, da li je prihvaćate?

3 O: Ja se izvinjavam, ponovo imate dve-tri tvrdnje koje mogu teško da
4 pratim. Prvo, da ponovim da apsolutno ne može da se govori o policijskoj državi.
5 Drugo, da kažem da policija, prema svim mojim saznanjima - a ja sam kao što
6 znate bio pomoćnik ministra - nikada nije bila u prilici da gleda mig
7 predsednika ili polit... ili bilo kog drugog političara. Na čelu ministarstva se
8 nalazio ministar, on je zajedno sa svojim timom sačinjavao politiku i strategiju
9 ministarstva i ja lično, kao član tog ministarstva, izvršavao sam naloge i
10 stavove ministra. A treći deo Vašeg pitanja, da li su oni bili zakoniti, mogu da
11 kažem da sam ja samo imao priliku da primam zakonita naređenja, nisam primao
12 nezakonita, nisam izvršavao nijedno naređenje koje bi se moglo karakterisati
13 nezakonitim.

14 P: Ja Vas lijepo molim da Vaši odgovori budu skoncentrirani na moja
15 pitanja.

16 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Nice, na ovo se Vaše
17 pitanje nije moglo kratko odgovoriti.

18 G. NICE: [simultani prevod] U redu.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Pogledajmo sada onda ponovo tabulator broj 6. Mi smo se tim
2 tabulatorom već bavili, a od Obrane nismo nikada dobili prijevod. Ja sam
3 pribavio jedan grubi prijevod, nacrt prijevoda, molim da se to stavi na
4 grafoskop. Pogledajte, dakle, tabulator 6.

5 Kako bismo bolje shvatili strukturu službi u kojoj ste Vi funkcionirali,
6 i situaciju između Javne bezbjednosti i tajne službe, član 20 ovdje kaže,
7 otprilike sljedeće: /prevod engleskog transkripta: "Ali prije toga član 17
8 navodi:/" "Radnici" - to su dakle radnici MUP-a - "koji se ne poznaju moraju se
9 predstaviti."

10 Zatim, član 20 kaže: "Zaposlenici" - dakle zaposlenici MUP-a - "imaju
11 odgovornost da..."

12 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Pričekajte da svjedok dobije dokument.

13 G. NICE: [simultani prevod] Zar nema?

14 SVEDOK: Da, imam sada 20. član.

15 G. NICE: [simultani prevod]

16 P: Dakle, član 20 kaže, otprilike: "Radnik je dužan da upozori drugog
17 radnika organa koji se ponaša protivno odredbama ovog pravilnika i drugih
18 propisa, i o tome obavesti svog neposrednog rukovodioca. Kad je u pitanju radnik
19 drugog organa, nadležni starešina, odnosno rukovodilac, obavestiće organ kod
20 koga se dotični radnik nalazi u radnom odnosu."

21 Ovo je, dakle, jedan formalni način toga da se kaže da različiti
22 dijelovi Državne bezbednosti moraju paziti da se svi oni ponašaju legalno.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Tako je.

2 P: Prema tome, ako Vi, kao pripadnik Javne bezbjednosti, u bilo kojem
3 trenutku saznate za neka protuzakonita djela Državne bezbjednosti, Vaša je
4 dužnost da to prijavite.

5 O: Apsolutno.

6 P: Pogotovo, imajući u vidu da ste Vi bili policajac na višem položaju.
7 Vi ne možete nikako zažmiriti pred protuzakonitim radnjama tajne policije?

8 O: Apsolutno da ne mogu zažmurati /sic/ pred tajnim... pred za...
9 nezakonitim radnjama bilo koga, ali tvrdim da nisam nikada zažmurao pred bilo
10 kojom nezakonitom radnjom bilo koga, ne samo pripadnika MUP-a.

11 P: Hvala.

12 G. NICE: [simultani prevod] Molim to natrag.

13 P: Godine 1992. dogodile su se razne stvari i to, otprilike, u isto
14 vrijeme. Dopustite mi da Vas podsjetim što nam je o tome rekao general
15 Vasiljević kad je ovdje svjedočio. On je rekao da je, u aprilu 1992., Stanišić
16 tako organizirao stvari da, u realnosti, na sceni ostane samo jedna služba
17 bezbjednosti, i to Služba bezbjednosti Srbije. To je, između ostaloga,
18 napravljeno tako da se čovjek po imenu Nedeljko Bošković imenovao u vojnu službu
19 bezbjednosti.

20 Da li se sjećate tih događaja?

21 O: Ne sećam se nikakvog događaja oko gospodina, ako sam dobro zapamtio,
22 Nedeljkoovića ili kako se već zove, ili Boškovića.

23 P: Nedeljko Bošković.

24 O: /nečujno/ ... se ne sećam bilo čega o tom gospodinu iz 1992. godine.
25 Ako me podsetite, možda ću se nečega i setiti.

26 P: Stanišić nam je rekao da je činjenica da je on imenovan na taj
27 položaj, bio način da se vojna obavještajna služba zapravo stavi na raspolaganje
28 ovom optuženom. I on je to povezao sa zauzimanjem zgrade Saveznog
29
30

1 MUP-a, u Srbiji, koje zauzimanje je izvršio MUP Srbije. Sad ćemo se time
2 pozabaviti u dvije faze.

3 Prvo, da li Vam je poznato, bilo šta, o promjenama u vojnoj službi
4 bezbjednosti koje su proistekle iz imenovanja Nedeljka Boškovića?

5 O: Od svega što ste rekli, u ovih nekoliko rečenica, meni je samo
6 poznato ono što se odnosi na preuzimanje obezbeđenja u objektu Saveznog MUP-a,
7 tokom 1992. godine. Ništa od ostalog što ste rekli, meni nije apsolutno poznato.

8 P: Da podsjetim Sudsko vijeće, Bošković je naslijedio Vasiljevića na
9 njegovom položaju, u maju 1992. A sada ćemo se zaista i pozabaviti zauzimanjem
10 zgrade MUP-a.

11 Koje je bila svrha tog zauzimanja?

12 O: Svrha preuzimanja obezbeđenja u Saveznom MUP-u je bila da se
13 organizacione jedinice i sredstva Ministarstva unutrašnjih poslova Republike
14 Srbije, koja su se nalazila u tom objektu, obezbede na adekvatan način, čime se
15 pre toga, na određen način, protivilo rukovodstvo Saveznog ministarstva
16 unutrašnjih poslova. A da ponovim, u tom objektu nalazilus... nalazile su se
17 određene jedinice Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije i nalazila se
18 osetljiva oprema Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije.

19 P: Teritorijalno opravdanje, odnosno opravdanje o tome da je bilo
20 potrebno bolje obezbjeđenje, je bila čista izmišljotina, zar ne? To je bio tek
21 način da ovaj optuženi stekne kontrolu nad Saveznim MUP-om, njegovim arhivama i
22 obavještajnim podacima, zar ne?

23 O: To apsolutno nije tačno. Prema svim podacima koje ja imam, a
24 učestvovao sam neposredno u toj akciji, ja dobro znam koje su se jedinice

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 nalazile tamo - ne znam tačno kako se zovu - znam ko je bio njihov rukovodilac,
2 znam koja se oprema nalazila tamo, i znam da je postojao ugovor između Saveznog
3 i Republičkog ministarstva unutrašnjih poslova, koji je podrazumevao da
4 Republički MUP u tom prostoru koristi veći deo prostora, osim onoga što je već
5 tamo postojalo. I osim samog obezbeđenja, cilj je bio da se uđe u prostor koji
6 je ugovorom bio određen da bude prostor za korišćenje od strane Republičkog
7 sekretarijata za unutrašnje poslove, odnosno Ministarstva za unutrašnje poslove
8 Srbije.

9 A apsolutno nije tačna tvrdnja koju ste prethodno izneli. Ja ni u jednom
10 trenutku nisam imô bilo kakvu informaciju da, u vezi sa tim, a... određene podatke
11 ima i predsednik Republike Srbije.

12 P: Da li Vam je bilo poznato postojanje nečega što se zove "Vijeće za
13 usklađivanje stavova državne politike"? Ponekad se to naziva i malo drugačijim
14 imenom, a recite nam da li Vam je poznato postojanje i funkcioniranje tog
15 savjeta ili vijeća.

16 O: Ne.

17 P: To je jedan organ od kojega imamo neke stenografske bilješke. Prije
18 nego što dođem do te bilješke - možda sam zaboravio gospođi Dicklich reći da će
19 mi možda trebati i taj dokument - dozvolite mi da Vam prvo uputim jedno općenito
20 pitanje. Da li Vi znate gdje se zapisnici važnih tijela, kao što je Vijeće za
21 usklađivanje politike ili Vrhovni savjet obrane, drže?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: A... a... prvo moram da znam o č... /nečujno/ odnosno, o čijem savetu je
2 reč. Ja zaista ne mogu da identifikujem, pod tim nazivom, o kome se radi. Da li
3 je to savezni organ, da li je skupštinski, da li je vladin, čije je t... čije je to
4 radno telo ili organ? Prosto ne mogu to da identifikujem da bih uopšte mogao da
5 Vam odgovorim. Ako postoji neki drugi naziv, možda biste mi pomogli.

6 P: Ne, općenito govoreći. Da li je tačno da - kad su u pitanju važna
7 vladina tijela - postoji zakonski uslov da se više od jedne kopije dokumenata
8 vezanih za rad takvih tijela drži na više od jedne lokacije, kako bi oni bili
9 sačuvani za budućnost? Postoji jedan takav opći uslov, zar ne?

10 O: Ne znam ka...kako propisi to regulišu. Znam za Ministarstvo unutrašnjih
11 poslova da postoje propisi o čuvanju i arhiviranju službene dokumentacije, ali
12 kako je to regulisano kod drugih organa, ja zaista ne znam.

13 P: Vidite, mi smo dobili samo zapisnik jednog konkretnog sastanka, to je
14 sastanak na kojem se govorilo o zauzimanju zgrade MUP-a. Nismo dobili same
15 stenografske bilješke, nego samo zapisnik, pa mene zanima da li nam Vi možete
16 biti od pomoći, kako je došlo do toga da je tako jedan važan dokument uništen?
17 Ali izgleda da Vi ne možete biti od pomoći u vezi s time.

18 Ja ću Vam sada pročitati jedan kratki pasus iz zapisnika koji jesmo
19 dobili. To je, čini mi se, tabulator 45, dokazni broj 469. To je tijelo kojim je
20 predsjedavao Dobrica Ćosić. Sastanku je prisustvovala optuženi, predsjednik
21 Bulatović, Milan Panić i razni drugi. I tu se kaže sljedeće:

22 PREVODILAC: Prevodioci napominju da nemaju original na srpskom.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 G. NICE: [simultani prevod]

2 P: "18. oktobra, ove godine, 1992., službenici Republičkog ministarstva
3 unutrašnjih poslova, uz upotrebu sile, okupirali su zgradu Saveznog
4 ministarstva. Jednom kad su se našli unutra, oni su radnike Službe državne
5 bezbednosti Saveznog ministarstva unutrašnjih poslova sprečili da uđu u njihove
6 kancelarije."

7 Nakon toga kaže se sljedeće: "Prilikom zauzimanja zgrade, zauzet je
8 sistem veze, sistem kriptozastite, sva oprema i tehnička oprema Službe državne
9 bezbjednosti."

10 Da li je to tačno?

11 O: Pa, najpre bih Vas ponovo zamolio da mi ne postavljate više pitanja u
12 okviru jednog pitanja, jer stvarno ne mogu da prat... ili da mi dozvolite da pišem
13 beleške, onda bi verovatno mogao jasnije da odgovorim. Ali najveći deo tih
14 konstatacija nije tačan. Dakle, nije reč ni o kakvoj okupaciji zgrade - to je
15 prva stvar. Druga stvar - nikome od zaposlenih u Saveznom ministarstvu
16 unutrašnjih poslova nije bilo sprečeno da uđu na svoje mesto, samo što je bio
17 uspostavljen novi sistem kontrolno-propusne službe koji oni narednog dana nisu
18 hteli da prihvate, pa je ispalo da im je zabranjeno da dođu na službu. Dakle,
19 rekao sam u početku da je cilj bio preuzimanje obezbeđenja zgrade, ljudi, i
20 tehnike i... i arhive. To obezbeđenje podrazumeva i režim ulaženja i izlaženja u
21 zgradu. Taj režim je u toku jednog dana promenjen, a ljudi iz saveznog SUP-a,
22 narednog dana nisu prihvatili taj režim, pa je to bio razlog zbog čega nisu
23 došli u svoje prostorije. Naravno, većina ih je ušla u svoje prostorije i
24 nastavila da radi.

25 E sad, ne znam šta je još bio element Vašeg pitanja, ali ova dva detalja
26 sam zapamtio.

27

28

29

30

1 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Generale, ranije ste spomenuli neki
2 ugovor koji je ležao u osnovi tog zauzimanja. Taj dio nisam shvatio. O čemu se
3 radi u tom ugovoru? Objasnite nam to.

4 SVEDOK: Objasniću, gospodine sudija.

5 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Milošević.

6 OPTUŽENI: Da li /nečujno/ taj dokument da vidim?

7 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da. Gospodine Nice, molim da se
8 kopije dokumenta dostavi.

9 G. NICE: [simultani prevod] To je postojeći dokazni predmet u spisu i ja
10 ću ga pokušati nabaviti u kopiji.

11 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, uskoro ćete
12 dobiti kopiju.

13 A svjedoka molim da odgovori na moje pitanje.

14 OPTUŽENI: /nečujno/ dobije kopiju da vidi.

15 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Ako svjedok želi kopiju, kako bi mu
16 pomogla prilikom odgovora - da, treba da dobije kopiju.

17 SVEDOK: Ako ću dalje odgovarati na pitanja u vezi sa tom kopijom,
18 svakako bi bilo korisno da je imam. Ali da odgovorim na ovo prethodno pitanje.

19 Dakle, izvesno vreme, moguće je nekoliko meseci pre ovog preuzimanja
20 obezbeđenja u objektu Saveznog sekretarijata za unutrašnje poslove, savezni
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 sekretar ili ministar - ne znam kako se u tom trenutku nazivale te funkcije - i
2 republički ministar unutrašnjih poslova, potpisali su ugovor. Predmet tog
3 ugovora je bio ustupanje većeg dela prostora, poslovnog prostora u objektu
4 Saveznog ministarstva za unutrašnje poslove, Republičkom ministarstvu
5 unutrašnjih poslova. Deo tog prostora i deo opreme Saveznog ministarstva za
6 unutrašnje poslove, u trenutku preuzimanja obezbeđenja - o čemu pričamo - već je
7 bio u posedu određenih jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije. A
8 trebalo je da se preuzme i ostali prostor, u skladu sa ugovorom. Ali zbog
9 promene Saveznog ministra, došlo je do određenih problema u vezi sa tim, tako da
10 taj ugovor nije do kraja bio izvršen, u trenutku kada je ova akcija preuzimanja
11 obezbeđenja realizovana.

12 Ne znam da li sam bio dovoljno jasan.

13 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Znači, preuzimanje je zapravo bilo
14 izvršenje odredbi ugovora?

15 SVEDOK: Može se i tako reći, koji je već bio delimično izvršen, u
16 trenutku preuzimanja obezbeđenja. Ugovor je delimično bio izvršen.

17 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Onda možda, "zauzimanje" nije
18 najbolja riječ, zato jer to ipak ima izvjesne konotacije.

19 SVEDOK: Ja sam rekô "preuzimanje obezbeđenja nad objektom, sredstvima i
20 arhivom", a ne za... "zauzimanje" ima malo drugačiju konotaciju na srpskom jeziku.

21 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Oni su, znači, preuzeli neke
22 odgovornosti na osnovu odredbi ugovora.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SVEDOK: U skladu sa ugovorom. I, naravno, dodao bih - sad sam se setio -
2 nikakvog nasilja nije bilo. Gospodin tužilac, jako se dobro sećam, pomenuo
3 nasilje. Ni u jednom jedinom slučaju nije bilo nasilja.

4 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Nice.

5 G. NICE: [simultani prevod]

6 P: Vi ste rukovodili tom operacijom?

7 O: /prevod engleskog transkripta: "Da."/

8 P: I Vi ste u jednom trenutku prihvatili da, čak i ukoliko nije bilo
9 upotrebe sile, da su Vaše strupe razoružale osoblje Saveznog ministarstva, zar
10 ne?

11 O: Samo delimično, radi svake sigurnosti, kako nikako ne bi došlo do
12 bilo koje vrste nasilja. Naoružani radnici Saveznog MUP-a su zamoljeni da
13 predaju samo municiju, oružje je ostalo kod njih - da budem sasvim konkretan. I
14 ni u jednom slučaju to nije učinjeno nasilno, jer kad se kaže "razoružani",
15 misli se *a priori* na nasilno razoružavanje.

16 P: Ja Vam ipak tvrdim da je to bilo ilegalno zauzimanje, pa ću Vam sada
17 postaviti nekoliko pitanja o nečemu što je Dobrica Ćosić o tome napisao. Imate
18 li razloga sumnjati u ono čega bi se Dobrica Ćosić mogao sjećati, u pogledu tih
19 događaja?

20 O: Ja cenim i poštujem gospodina Ćosića, ali je... ali da bih mogao da
21 govorim o njegovim stavovima, morao bi' da znam kakvi su oni i šta je bio izvor
22 njegovih stavova. Možda je on pogrešno informisan.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: U redu. Budući da nemamo dovoljan broj fotokopija, a ja sam odgovoran
2 za to, molim da se svjedoku pokaže fotokopija verzije na ćirilici, a da se
3 odgovarajuća engleska verzija stavi na grafoskop. Ja ću Vam pročitati sada neke
4 odlomke, počevši sa 193.

5 GĐA PREVODILAC: Prevoditelj napominje da nema original dokumenta na
6 srpskom.

7 G. NICE: [simultani prevod]

8 P: Dakle, gospodin Ćosić kaže sljedeće: "Mi smo sjedili na sastanku
9 devet sati, raspravljajući o preuzimanju MUP-a i Ministarstva državne
10 bezbjednosti, po nalogu Slobodana Miloševića. Osim toga, pritisak je izvršen na
11 radnike SDB-a Jugoslavije, kako bi se uvjerali da dođu na posao za Ministarstvo
12 državne bezbjednosti."

13 A onda kaže sljedeće: "Milošević preuzima sve mehanizme državne vlasti."

14 Molim sada sljedeću stranicu. Stranica 177, on to bilježi ovako: "Vratio
15 sam se iz Ženeve prije ponoći. Dok sam bio na putu, Milošević je nasilno preuzeo
16 kontrolu nad Ministarstvom državne bezbjednosti."

17 Sljedeća stranica 178: "To je udar. Milošević /u engleskom transkriptu:
18 "Matović"/ me je obavijestio o tome kako je to učinjeno. To je događaj koji ne
19 mogu prihvatiti, bez odgovarajućeg otpora."

20 I sada, molim sljedeću stranicu.

21 "Danas nisam išao u ured, nisam imao snage slušati ljude. U ova zadnja
22 tri dana bilo je previše događaja koji su se dogodili, da bih ja mogao to
23 zabilježiti u svoju bilježnicu. Šokiran sam Miloševićevim činom, koji je on
24 počinio dok sam ja bio odsutan u Ženevi. Njegova policija je nasilno ušla u
25
26
27
28
29
30

1 zgradu Ministarstva unutarnjih poslova i u prostorije koje pripadaju
2 Ministarstvu državne bezbednosti. Oni su razoružali policiju, preuzeli komandnu
3 tehnologiju, dokumente arhive i izbacili radnike. Zemlja je ostavljena bez
4 Ministarstva državne bezbednosti, što je oduzelo državi jednu od glavnih
5 ustavnih funkcija. Tiranin iz Požarevca je počinio taj udar, kada smo Panić i ja
6 bili odsutni iz države. Što taj čovjek misli? Destruktivni udar protiv ove
7 suverene države počinjen je pod komandom šefa SDB-a Srbije, i uz znanje
8 izvršioca za Generalštab i KOS. Taj je događaj dobio veliki publicitet i on je
9 umanjio vlast u državi, odnosno umanjio je Panićev i moj autoritet u državi i
10 izvan nje."

11 Dakle, na taj način predsjednik, koji je bio izvan zemlje kad se to
12 dogodilo i koji nije znao za te događaje, tako on na to gleda. A Vi ste bili
13 zaduženi za to. Vi ste pomagali ovom optuženom od kraja kasne jeseni 1992.
14 godine, u njegovom nastojanju da preuzme sve organe vlasti.

15 To je moje pitanje Vama?

16 O: To je, nažalost, ponovo jako komplikovano pitanje. Ali najpre da
17 kažem; sve ovo što ste pročitali ja zaista prvi put čujem i, uz svo uvažavanje,
18 ja mogu da kažem da je ovo zaista jedna politička karakterizacija jednog
19 događaja zasnovana, po mom mišljenju, na netačnim činjenicama. Dakle, ja stvarno
20 nikada nisam pomislio da jedan takav događaj može da dobije ovakav komentar, ali
21 je vrlo moguće da je to ispolitizirano previše i onda je, naravno, ovakav
22 komentar moguć. Ali je ta... ali nije tačno da su neke od ovih činjenica a... a...
23 tačne. Ne znam da li sam se dobro izja... izrazio. Ali molio bih, naravno, da mi
24 postavite preciznije pitanje.

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 P: A koje? Koje to činjenice su možda točne?

2 O: Pa, tačne su činjenice da smo preuzeli obezbeđenje objekta. Ali da je
3 time izvršen puč, to je apsolutno netačno. Da je tim aktom sprečeno da radnici
4 Saveznog ministarstva nastave da rade, to takođe nije tačno. U toj akciji
5 preuzete su prostorije koje su po ugovoru pripadale Republičkom ministarstvu
6 unutrašnjih poslova. Dakle, nisu preuzete prostorije Saveznog ministarstva
7 unutrašnjih poslova, niti su preuzeti poslovi Saveznog ministarstva unutrašnjih
8 poslova. To je očito tako iskomentarisano u političkom smislu, a to je bila
9 jedna obična policijska int... nije obična, neću reći bi... obična, bila je
10 slož...složena policijska intervencija ali, po istom pravnom osnovu i na isti
11 način, policija svakodnevno pruža pomoć drugim državnim organima u sprovođenju
12 njihovih izvršnih odluka. Ovde je postojao ugovor, postojala je odluka Resora
13 državne bezbednosti da se preuzme obezbeđenje. Resor javne bezbednosti je samo
14 postupio u skladu sa članom 10, Zakona o unutrašnjim poslovima, koji ga
15 obavezuje da pruža pomoć državnim organima u izvršavanju njihovih izvršnih
16 odluka. A ovde je reč -

17 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Nice, na stranici 183
18 spominje se udar, koji je počinjen pod komandom šefa SDB-a Srbije. Zna li
19 svjedok tko je tada bio šef Državne bezbednosti Srbije?

20 SVEDOK: 1992. godine to je bio gospodin Jovica Stanišić.

21 G. NICE: [simultani prevod]

22 P. A budući da ste Vi bili taj koji je bio zadužen za to preuzimanje, je
23 li tačno - kao što se to čini iz članka gospodina Čosića - da ste Vi radili po
24 njegovom nalogu?

25 O: Po čijem nalogu? Izvinite, nisam dobro pazio.

26 P: Stanišićevom.

27 O: Naravno da ne. Stanišić je -

28

29

30

1 P: Po čijem nalogu ste onda radili?

2 O: Ja sam radio po nalogu tadašnjeg zamenika ministra, gospodina
3 Stojičića, jer je on meni bio tada rukovodilac.

4 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Meni nije jasno, gospodine Nice.
5 Trebamo li shvatiti to kao da je gospodin Stanišić bio aktivno prisutan?

6 G. NICE: [simultani prevod] Mislím da ne.

7 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Mogu li Vas zamoliti da mi nešto
8 objasnite, jer ja dio ovoga nisam shvatio?

9 Ugovor koji ste spominjali, da li bi on ostavio dio zgrade pod nadzorom
10 Federalnog ministarstva unutarnjih poslova?

11 SVEDOK: /prevod engleskog transkripta: "Da."/

12 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] I kao rezultat onoga što se dogodilo
13 tom prilikom, da li su oni zadržali nadzor nad bilo kojim dijelom te zgrade?

14 SVEDOK: Da, oni su zadržali nadzor nad delom zgrade koji su oni
15 koristili. Savezni MUP je nastavio i nakon te akcije da koristi deo zgrade.

16 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] To znači da, po Vama, ono što kaže
17 Ćosić, da je država ostala bez Ministarstva državne bezbjednosti i da je to
18 državi oduzelo jednu od glavnih ustavnih funkcija, da je to pogrešno?

19 SVEDOK: Ja s... ne znam da li je pogrešno ili nije, ja znam da to nije
20 tačno. Dakle, Savezno ministarstvo je ostalo i dalje da postoji, i tim aktom ni
21 na koji način nije -

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] U toj zgradi?

2 SVEDOK: Ostala je... ostao je deo te zgrade za Savezno ministarstvo i
3 ostalo je Savezno ministarstvo. Dakle, taj akt ni na koji način nije uticao da
4 se Savezno ministarstvo raspadne ili da nestane. Sam taj akt ili sam taj čin.

5 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Hvala Vam.

6 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Postoji li taj ugovor još uvijek?
7 Možemo li ga nabaviti?

8 SVEDOK: Ja sam siguran da postoji, ukoliko nije u bombardovanju uništen.
9 Nažalost i zgrada MUP-a Srbije je uništena i arhiva MUP-a Srbije je pogođena i
10 uništena, ali verujem da se može naći bar... Takođe i s... i zgrada saveznog SUP-a
11 je uništena. Ugovor sigurno postoji i ja verujem da se može pronaći.

12 G. NICE: [simultani prevod] Gospodine poslužitelju, molim Vas vratite mi
13 dokumente.

14 P: Prije nego što krenemo dalje, želio bih se na trenutak vratiti
15 kronološki na nešto što sam želio nešto ranije prikazati, a to je jedan kratak
16 odsječak iz televizijske emisije koja se zove "Smrt Jugoslavije", a odnosi se na
17 jedan dan u martu 1991.

18 [Gleda se video-snimak]

19 "NEPOZNATI GOVORNIK: Negde na polovini govora gospodina Paroškog,
20 odjednom, u sredinu te gomile doleteo je jedan suzavac i ljudi su prosto počeli
21 spontano da beže. S obzirom da je policija bila skroz okolo demonстранata,
22 logično je bilo da na tim krajevima dođe do sukoba demonстранata i... i policije."

23 REPORTER: [simultani prevod] Srpski vođe su prvo tražili da tenkovi
24 izađu na ulice, tri sata ranije, a sada su imali veće opravdanje za to."

25

26

27

28

29

30

1 G. NICE: [simultani prevod]

2 P: Dakle, ono što smo vidjeli o ponašanju policije 1991. godine, da li
3 je to bilo tipično za ponašanje vaše policije, kada se suočavala sa
4 demonstratorima?

5 O: Tipično za policiju Srbije je bilo da preuzima određene mere u
6 slučajevima nasilnih demonstracija, i takvih demonstracija bilo je i u Beogradu,
7 a bilo ih je i u Prištini. Često su bile i paralelne, ali ne znam šta je suština
8 pitanja. Svaka policija kod takvih demonstracija postupa na sličan način,
9 zavisno samo od intenziteta nasilja.

10 P: Jeste li Vi shvatili da takav odgovor policije nalazite i u
11 Norveškoj, Engleskoj, Njemačkoj, recimo, da nasumice izaberemo tri države?

12 O: Ne mogu da govorim o konkretnim državama, ali verujem da je u većini
13 država odgovor policije na nasilne demonstracije sličan. Mogući su, naravno,
14 ekscesni postupci, uvek, a oni su se u Srbiji vrlo često generalizovali. I jedan
15 snimak od deset sekundi se pojavljuje javno stotinama puta više nego milioni
16 sekundi normalne intervencije policije, tako da je utisak o srpskoj policiji, na
17 osnovu ovakvih kratkih inserata, vrlo pogrešan. Postoje mnogi snimci u kojima
18 policija tri meseca tolerantno stoji ispred demonstranata i ne primeni ni jedan
19 postupak sile.

20 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Nice, mislim da nećete
21 daleko stići s ovim pitanjem, jer ja sam vidio takvo ponašanje i u zapadnim
22 zemljama. Sve ovisi o situaciji.

23 G. NICE: [simultani prevod]

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Još jedan događaj o kojem sam htio podsjetiti Vijeće preko Vas je
2 sljedeći. Sjećate li se da je krajem 1991. godine - kao što smo čuli od jednog
3 svjedoka u ovoj sudnici, gospodina Glišića /u engleskom transkriptu: "Gajić-
4 Glišić"/ - došlo do pokušaja da se stvori Ministarstvo obrane Srbije?

5 O: A... ne znam o čemu pričate, ali ja znam da je postojalo Ministarstvo
6 odbrane Srbije u određenom periodu, ali ne mogu da sada kažem u kome je to
7 periodu bilo. A konkretno pokušaja da se stvori, to mi nije poznato.

8 P: Ministarstvo obrane Srbije nije dugo trajalo, i nije zapravo nešto
9 naročito radilo, a krajem 1992. - a to je vrijeme s kojim smo počeli jutros - ja
10 Vam tvrdim da uz Vašu pomoć optuženi je imao pod svojom kontrolom MUP i
11 obavještajne službe, i da je on sve više preuzimao sve organe vlasti. Prihvaćate
12 li to?

13 O: U odnosu na MUP, ja ne prihvaćam. Ja nikada nisam imao takav utisak,
14 a normalno je, predsednik Republike Srbije, u skladu sa zakonom ima određena
15 prava. Ima pravo da traži izveštaj od ministra unutrašnjih poslova i on je dužan
16 da mu takav izveštaj i dostavi. Verujem, da u tom smislu je ministar i postupao,
17 ali tvrdim da odnos državnih organa - uključujući i predsednika Srbije - prema
18 Ministarstvu unutrašnjih poslova, po mom shvatanju, nije bio apsolutno
19 neuobičajen za druge zemlje.

20 Više puta sam rekao da je o tome šta će raditi MUP, odluka donošena u
21 MUP-u.

22 P: Dobro. Dokazi protiv ovog optuženog i teze protiv njega, uključuju da
23
24
25
26
27
28
29
30

1 od ovog trenutka nadalje, otprilike - ja nisam siguran za Vojsku Jugoslavije ili
2 JNA - ali da se on oslanjao na, i tražio proširenje ovlasti MUP-a. Ja ću Vam
3 pročitati što je rekao general Vasiljević o nečemu što se dogodilo od kraja
4 1992. godine. Saslušajte, pa recite je li to tačno.

5 "Od 1993. godine nadalje, MUP Srbije je znatno proširen. Najprije u
6 pogledu različitih jedinica MUP-a koje su se formirale i koje su praktično
7 sačinjavale jednu malu vojsku, nad kojom je apsolutnu vlast vršio optuženi kroz
8 Stojičića i kroz Ministarstvo unutarnjih poslova Srbije."

9 Što kažete na ovu izjavu Vasiljevića, bivšeg generala?

10 O: Izjava generala Vasiljevića apsolutno ne odgovara istini. Nik... ne
11 znam na koji način on tvrdi da se MUP proširio. Dakle, MUP dvadeset godina ima
12 isto brojno stanje. MUP ima posebne jedinice policije od 1972. godine.
13 Ministarstvo unutrašnjih poslova ima specijalnu jedinicu od 1979. godine. Dakle,
14 ništa ozbiljno, organizaciono nije promenjeno, osim što je MUP posle 1989.
15 godine organizaciono centralizovan. Sve drugo može se smatrati vrlo približno
16 sličnom... sličnim onoj organizaciji, onom brojnom stanju i onom načinu delovanja
17 kakvo je bilo i pre 1990. godine.

18 P: Vasiljević nadalje kaže - 6. februara 2003., kada je svjedočio - kaže
19 sljedeće: "Praktično su osnovane borbene jedinice sa helikopterima i sa borbenim
20 oružjem koje nije inače karakteristično za policiju. Specijalne jedinice su
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 osnovane, a neke jedinice JNA je preuzela osobito vojna policija. Oni koji su
2 bili specijalci u posebnim vojnim operacijama i posebno piloti helikoptera."

3 Na kraju kaže: "Nametnuto je nešto što se sastojalo od desetine tisuća
4 osoba."

5 Dakle, on kaže da su osnovane jedinice koje su borbene jedinice. Da ili
6 ne?

7 O: Ne. Naravno da ne. Ponavljam, te jedinice, takve strukture, takve
8 namene, takve opreme i takve uniforme, postoje od 1972. godine. Helikopteri u...u
9 policiji Srbije postoje pre nego sam ja došao u policiju. Ja kada sam došao u
10 Ministarstvo unutrašnjih poslova, tada je policija imala helikoptere.

11 P: Da li je došlo do preuzimanja nekih vojnih oficira?

12 O: Da, u pojedinačnim slučajevima, za poslove pilota, jer je bilo
13 logično da Ministarstvo unutrašnjih poslova, na drugi način, teško obezbeđuje
14 kadar za pilotske dužnosti. Inače policija je školovala jedan broj pilota, a
15 jedan broj je preuzela od vojske u redovnoj konkursnoj proceduri, uz saglasnost
16 Generalštaba. Ali taj broj je bio relativno mali, nekoliko pilota, pet-šest
17 naj...najviše.

18 P: 1993. godine - i podsjećam Vas da ste usporedili svoju policiju sa
19 drugim sjeverno evropskim policijama i to na povoljan način - komentirajte
20 sljedeće: organizacije za ljudska prava su izvještavale o bivšoj Jugoslaviji
21 kroz cijele 1990-te godine. Zar ne?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Meni su poznati neki izvještaji.

2 P: Osobito Mazowiecki je izvještavao Ujedinjenim narodima, *Human Rights*
3 *Watch* je oglašavao svoje izvještaje, a i Humanitarni fond u Beogradu je imao
4 svoje izvještaje.

5 GDA PREVODILAC: "Za humanitarno pravo" - ispravka prevoditelja.

6 G. NICE: [simultani prevod]

7 P: Ti su dokumenti ili bili javni ili su poslani ministarstvima i
8 predsjedniku Srbije da po njima postupaju. Je li to tačno?

9 O: Šta je upućivano predsedniku Srbije, to ne znam, ali znam da je
10 policija Srbije imala neka od tih dokumenata. A ja lično, ako Vam je to važno,
11 sam imao jedan razgovor sa gospodinom Dinzbirom /fon./. Ne znam tačno na kojoj
12 je funkciji on tada bio.

13 I drugo, sasvim sigurno, svaki događaj koje /sic/ su te organizacije
14 tretirale u svojim izvještajima bio je predmet pažnje i provere policije.

15 Rekao sam u odgovoru na jedno prethodno pitanje, jedini problem je bio
16 sa izrazitom nepri... jaiz... izrazitom pristrasnošću i jednostranošću i netačnošću
17 pojedinih navodnih činjenica iz izvještaja Fonda za humanitarno pravo, koje su
18 apsolutno bazirale na netačnim, površnim i nedovoljno proverenim podacima.

19 G. NICE: [simultani prevod] Samo trenutak, molim.

20 Ovi dokumenti koje sad imamo su samo na engleskom, bojim se, ali
21 stavićemo to na grafoskop. Ukoliko su neki od njih već u spisu, ja ću to
22 identificirati. Evo, ako pogledamo, na primjer, za godinu 1993., to je dokument

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 koji je već u spisu, dokazni broj 772. Molim da se prvo indeks stavi.

2 A sada, molim sadržaj.

3 Dakle, vidimo sav sadržaj. Ne, ustvari, molim da okrenete sljedeću
4 stranu. Vidimo ovdje naslov. Ustvari, ne zanima nas sada sadržaj, idemo na
5 sljedeću stranu.

6 SVEDOK: /nečujno/... pratim, ja bi' molio prevod.

7 G. NICE: [simultani prevod] Ne.

8 Molim sada stranu 36, to je gornji lijevi ugao. To je sve što nam u ovom
9 trenutku treba. Da pogledamo ovo "Brutalnost policije".

10 P. Ja ću Vam pročitati neke stvari koje su se našle u ovom izvještaju.
11 To je izvještaj koji je napravljen za potrebe Ujedinjenih nacija, i tu stoji:
12 "Nekoliko izvještaja indicira da je prije i nakon izbora, 20. decembra 1992.,
13 policija zauzela oštriji i agresivniji stav prema albanskom stanovništvu."

14 A zatim prva rečenica sljedećeg paragrafa, paragrafa 161, kaže:
15 "Policijske akcije idu dalje od hapšenja i zatvaranja, i bilo je izvještaja o
16 smrtnim slučajevima, kao posljedicama pucnjave ili policijske brutalnosti."

17 To je, dakle, sažetak. Da li je taj izvještaj istražen, gospodine
18 Stevanoviću, ovaj izvještaj koji je išao Ujedinjenim nacijama?

19 O: Meni ovaj izvještaj nije poznat. Dakle, ne mogu da kažem da li jeste

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ili nije. Ako je na bilo koji način dospeo u Ministarstvo unutrašnjih poslova,
2 onda sasvim sigurno jeste, ali ovo što ste Vi pročitali je dosta uopšteno i ja
3 tvrdim da povodom bilo kojih izbora u Republici Srbiji, policija nikakve dodatne
4 na... pogotovo ne nasilne mere nije preduzela prema Albancima. A ja sam shvatio da
5 to u ovom tekstu piše.

6 P: Dobro. Pogledajmo sada sljedeći dokument. To je naš dokazni predmet
7 205.

8 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću?

9 OPTUŽENI: /nečujno/... morao dati prevod svedoku, ako ga pita o nekom
10 dokumentu.

11 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Nice, možda bi te
12 dokumente, onda, trebalo staviti na grafoskop.

13 G. NICE: [simultani prevod] Te dokumente mi imamo na engleskom, iako
14 pretpostavljam da su vjerovatno, u ono doba, uručeni jugoslavenskim vlastima.
15 Ustvari, nisam zapravo ni siguran. Taj je dokument vjerovatno napravljen samo na
16 engleskom.

17 Sljedeći dokument je dokument *Human Rights Watcha*, isto na engleskom.

18 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Želim samo provjeriti jednu stvar.
19 Prethodni dokument je bio 772, je li to ikada prevedeno?

20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 G. NICE: [simultani prevod] Nisam siguran, to je dokument Ujedinjenih
2 nacija. Mislite li da li je bio preveden ovdje?

3 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Za potrebe objelodanjivanja.

4 G. NICE: [simultani prevod] Ne, za potrebe objelodanjivanja to ne treba
5 biti prevedeno i zato mislim da nije ni bilo prevedeno.

6 P: Gospodine Stevanoviću, pogledajmo sad ovaj dokumenat. Ja ću Vam
7 objasniti o čemu se radi. To je izvještaj organizacije *Human Rights Watch*. To je
8 objavljeno u New Yorku, ali kao što smo čuli od autora ovog i sličnih
9 izvještaja, taj je dokument uručen i vladinim organima.

10 G. NICE: [simultani prevod] Molim sudskog poslužitelja da nam pokaže
11 stranu 15.

12 O: /nečujno/... ovog dokumenta?

13 P: Mogu. Datum dokumenta je mart 1993. Godina 1993., sad mi to nešto
14 nije jasno, vidim tu na strani 15 u kojoj se spominju august i oktobar 1993.,
15 prema tome, mora da sam u krivu, mora da je onda i sam izvještaj napisan kasnije
16 do marta 1993.

17 No evo ga. Tu Vam dajem tek jedan uzorak navoda koji se iznosi u takvim
18 izvještajima. Tu stoji: "25. augusta 1993., policija je ustrijelila i ubila 16-
19 godišnjega Sefera Ćukovca /Sefer Qukovci/," u jednom selu. Tu se, zatim, iznose
20 detalji tog događaja.

21 Možete li mi reći gdje ću, u Vaših 17 fascikala materijala, pronaći
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 dokument o tome da li je taj navod istražen i kako je istražen?

2 O: U ovih 17 fascikala, svakako da to nećete naći, ali ćete to svakako
3 naći u... u 1.015 fascikala koje se nalaze u MUP-u. Naravno, ovaj broj nije tačan,
4 samo sam ga ilustrativno rekao.

5 Dakle, s jedne strane me kritikujete zašto sam doneo obilan materijal, a
6 sa druge strane tražite još nekakav materijal. Pa, ja nisam mogao, nažalost, da
7 donesem celu arhivu MUP-a. A siguran sam, ako želite tačno da znate da treba
8 onda tražiti od MUP-a, konkretno, šta je po ovome postupano, kako je postupano.
9 Ja, u ovom trenutku, zaista ne mogu da se setim događaja, ali mogu sigurno da
10 Vam kažem -

11 P: Dobro, u redu.

12 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Svjedok nije završio rečenicu.
13 Završite rečenicu, molim.

14 SVEDOK: Ali mogu sigurno da kažem da, ako je ovaj dokument došao do MUP-
15 a, a verujem da jeste, onda sam siguran da je ovaj slučaj istražen i da o tome
16 postoji rezultat istrage. Devede... ja sam Vas namerno pitao kada je ovaj
17 dokument... Setićete se da sam objašnjavao prethodnih dana da sam upravo početkom
18 1993. i skoro celu 1993. boravio u Bajinoj Bašti i u toj zoni, Rudo, Priboj, i
19 tako dalje, tako da verujem da taj period se manje sećam onoga šta je bilo u
20 samom sedištu MUP-a, jer sam se težišno bavio ovim problemima na granici između

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 opština Višegrad, Rudo i Priboj i Bajina Bašta.

2 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Gospodine Nice, da li je ovaj
3 izvještaj uvršten u spis?

4 G. NICE: [simultani prevod] Da, ovaj izvještaj je naš dokazni predmet
5 broj 205.

6 Sada, molim stranu 18.

7 P: Ovdje vidimo kako se postupalo sa policajcima. Evo, tu je jedan
8 slučaj, ukratko ću Vam prepričati što ovdje stoji. Radi se o ubistvu Arifa
9 Krasnićija /Arif Krasniqi/, u policijskoj stanici u Prizrenu.

10 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Samo trenutak, gospodine Nice.

11 [Sudije većaju]

12 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Nice, razmatramo ovdje
13 pitanje prijevoda. Ovaj konkretni dokument, koji ste Vi uvrstili u spis prilikom
14 Vašeg izvođenja dokaza, je očito trebao biti objelodanjen optuženom. To znači
15 nije prevedeno?

16 G. NICE: [simultani prevod] Ne, nikada nije postojao uslov da se
17 dokumenti koji originalno dolaze na engleskom ili francuskom prevode na B/H/S.
18 Dapače, to bi bio jedan ogroman zadatak da se tako nešto učini. Niti se je na to
19 pritužio bilo koji *amicus*, niti optuženi.

20 G. KAY: [simultani prevod] Pa, bilo je iskrslo jedno pitanje koje se
21 odnosilo na dostavu dokumenta sa suđenja, optuženom, na B/H/S-u. Na početku
22 postupka, u junu i julu 2001. godine, Optužba je željela samo dostavljati

23

24

25

26

27

28

29

30

1 dokumente na engleskom. *Amicus* su se tome usprotivili u oktobru 2001. Raspravno
2 vijeće zatim je donijelo odluku u kojoj je rečeno da se materijali za suđenje
3 optuženom dostavljaju na njegovom jeziku, na B/H/S-u, kako bi se mogao upoznati
4 sa sadržajem tih dokumenata. To je bio, dakle, nalog Suda.

5 Ja nisam bio svjestan toga da dokumenti poput ovih dokumenata koje sada
6 gledamo, kao što je ovaj izvještaj *Human Rights Watcha* koji je došao putem Fred
7 Abrahamsa, da ti dokumenti nisu bili prevedeni na B/H/S. U okviru odluke Vijeća
8 da se prevode dokumenti za suđenje, moje je shvaćanje bilo da se dokumenti koji
9 se koriste na suđenju moraju predavati na jeziku optuženog.

10 OPTUŽENI: Gospodine Robinson?

11 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, gospodine Miloševiću.

12 OPTUŽENI: Napomenom gospodina Nicea, da nije bilo prigovora u vezi s
13 dokumentima, ja Vas podsećam, Vas i gospodina Kwona - u to vreme je bio drugi
14 predsedavajući - da sam ja nekoliko puta prigovarao zbog ogromne količine
15 dokumenata koju dobijam i prigovarao da je dobijam neprevedeno. Predpostavljam
16 da je rezultat tih prigovora bila i odluka Veća da mi se dostavljaju dokumenti
17 prevedeni. Prema tome, nije tačna tvrdnja gospodine Nicea, da nije bilo
18 prigovora. Itekako je bilo prigovora, ali, naravno, oni su ignorisani, uprkos
19 čak i odluke Veća.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. NICE: [simultani prevod] Ja mislim da ovo o čemu je govorio gospodin
2 Kay, da se to odnosi na popratne materijale, i ja mislim da je praksa u odnosu
3 na naše dokazne predmete bila ono što sam ja objasnio. To je sve što imam za
4 reći.

5 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Raspravno vijeće će pokušati pronaći
6 nalog koje je izdalo u vezi s time i raspitaće se o tome.

7 Izvolite, nastaviti, gospodine Nice.

8 G. NICE: [simultani prevod]

9 P: Gospodine Stevanoviću, evo u ovom izvještaju, na strani 18, opisuje
10 se smrt čovjeka po imenu Arif Krasnići. Kaže se da je on saslušan u
11 policijskoj stanici u Prizrenu. Tom saslušanju prisustvovali su neki ljudi,
12 između ostaloga, i dvojica policajaca. Jedan od njih zove se Momir Jašović, a
13 drugi se zove Tihomir. I kao rezultat tog prelaćivanja taj je čovjek umro.
14 Slaviša Dobričanin je obavio obdukciju. U vezi s time optužena su dva policajca.

15 G. NICE: [simultani prevod] Molim sada stranu broj 20.

16 P: Suđenje je sažeto opisano na ovaj način: "Kolege policajci srdačno su
17 pozdravili Jašovića i Kosovića kad su ovi ušli u sudnicu za suđenje, 23.
18 novembra 1993., i uputili prijetnje advokatima obitelji Krasnići. Nakon kratkog
19 suđenja, sud je proglasio Jašovića i Kosovića krivim i osudio ih obojcu na tri
20 godine u zatvoru, ali ih je zatim odmah pustio na slobodu dok oni ne izjave
21 žalbu."

22 Da li ovo izgleda... Ustvari, prvo nam recite da li Vam je poznato to

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Suđenje. Vi ste bili jedan policajac na visokom položaju u to vrijeme, da li
2 znate za to suđenje?

3 O: Nije, nije mi poznato ovo suđenje, mada imam utisak da se ovog
4 događaja sećam, ali moguće da sam ga zamenio sa jednim drugim događajem, jer sam
5 više mislio da se ovaj događaj odnosi na Kosovsku Mitrovicu /Mitrovicë/. Ali ne
6 znam šta hoćete dalje da pitate.

7 P: Moje pitanje glasi: da li ovo zvuči kao razuman opis načina na koji
8 se postupalo sa policajcima koji su ubili nekoga dok su ga saslušavali? Dobili
9 su tri godine i odmah pušteni na slobodu, dok se čeka žalba. Da li je na taj
10 način vaše društvo funkcioniralo u vezi s takvim problemima?

11 O: Ja... ja, ako dozvolite ne bih odgovarao na to "društvo". Ne znam šta
12 mislite pod pojmom "društvo", ali ja znam kako je funkcionisala policija. Ovde
13 j... što se policije tiče, jeste sve jasno. Dakle, policija je očito rasvetlila
14 taj događaj, utvrdila, odnosno zaključila da postoje /sic/ osnovana sumnja da su
15 ovi policajci prekoračili službeno ovlašćenje, zbog čega je došlo do smrti
16 jednog lica. Očigledno je da su podneli krivičnu prijavu i očigledno je da je
17 sve dalje u nadležnosti suda, koji je nezavistan /sic/ u Republici Srbiji, u
18 odnosu na izvršnu vlast.

19 P: Kako možete nekoga ubiti "prekoračenjem ovlašćenja"? Što tom čovjeku
20 uopće morate raditi da to dovede do njegove smrti, samo zato jer ste malo
21 "prekoračili" to što radite?

22 O: Prekoračenje ovlašćenja ima širok raspon mogućnosti. Prekoračenje
23 ovlašćenja je i ubiti čoveka iz vatrenog oružja, kada se za to nisu stekli

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 uslovi. Ja sam tu formulaciju upotrebio, pretpostavljajući da je reč o tome.
2 Naravno, kada se govori o ubistvu, pre svega se misli na umišljaj. Sasvim sam
3 siguran da ovde ne postoji namera da se bilo ko ubije. Ne znam čak konkretne
4 okolnosti događaja, ali se iz ovoga vidi da je krivična prijava podneta i da je
5 sud po njoj postupao. Naravno, ovaj opis kako su se ponašali policajci je na
6 određen način, ovaj, nejasan i verovatno je napisan na osnovu jednostranog
7 izvora informacija. I mene ovde Vaši policajci srdačno pozdravljaju, iako sam
8 svedok, da tako kažem. I mogao bi', naravno, da dodam, da je ovo opis... opis na
9 osnovu činjenica jedne strane. Verujem da u predmetu policijskom stoje i druge
10 činjenice, i verujem da u ovaj opis nije uključeno... u... nisu uključene
11 informacije iz policijske jedinice u kojoj se to desilo. Naravno, ne znam da li
12 je to tačno, samo verujem u to.

13 P: Dobro. Da Vam kažem nešto općenito. Slušajte me dobro. Možda ćemo
14 onda pogledati još jedan dokumenat, prije ili poslije pauze.

15 Tokom godine 1993. tri različite organizacije su zabilježile pritužbe
16 protiv vaše policije. Pretjerana brutalnost - fizička i duševna, pucanje na
17 ljude, ubijanje ljudi u policijskim stanicama, raseljavanje Albanaca iz njihovih
18 domova, upotreba pretjeranog nasilja protiv demonstranata, hapšenje i
19 zlostavljanje novinara. To su, dakle, navodi koji se nalaze u izvještajima koje
20 mi imamo ovdje na raspolaganju. Ako ih Sudsko vijeće želi vidjeti, može ih

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 pronaći u spisu.

2 Prvo, da li Vi tvrdite da su vaše vlasti pažljivo razmotrile sve te
3 teške navode koje su iznijela nezavisna tijela?

4 O: Ja tvrdim da su pažljivo razmotreni svi konkretni događaji opisani u
5 tim navodima. To, ako je neki policajac ili neka grupa policajaca, u nekom
6 slučaju primenila preteranu silu, čija je posledica bila čak i smrt, ne znači da
7 je policija u Srbiji bila nasilna i da je policija u Srbiji stvarala strah.

8 Dakle, ponavljam, vrlo često se može zaključiti da se jedan ili dva, pa
9 ili tri događaja, koje se ne mogu naravno opravdati - niti i uopšte pada bilo
10 kome na pamet da ih pravda - generalizuju i iz njih se izvlači zaključak o
11 delovanju policije kao sistema. To ne prihvatam. A čak i ove opisane događaje,
12 prihvatam da su se desili, a u ovom poslednjem se vidi da policija nije - kako
13 Vi kažete - "žmurala" na takve događaje, nego je radila ono što svaka normalna
14 policija treba da radi.

15 P: Ja sada ispitujem Vaše navode. Možete li identificirati bilo koje
16 drugo zapadno društvo koje, po Vašim saznanjima, prima ovoliko mnogo stalnih
17 pritužbi na brutalnost policije tokom '90-ih godina?

18 O: U ovom trenutku, naravno da ne mogu, jer nemam podatke o tome. Ali
19 imajte u vidu sa kojim i kakvim bezbednosnim problemima je Srbija, u tom
20 periodu, bila suočena. Ne možete porediti bezbednosnu situaciju i bezbednosne

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 pretnje u Srbiji, u tom periodu, sa situacijom, na primer u Holandiji ili nekoj
2 drugoj zapadnoevropskoj zemlji. To su bile izrazito posebno složene okolnosti u
3 kojima je policija morala da se bavi ,na neuobičajen način, određenim
4 bezbednosnim problemima; da štiti granicu velikim snagama i da sprečava
5 prenošenje ratnih dejstava; da se bori sa terorizmom, kao uzrokom svih problema.
6 Nije policija uzrokovala nasilje na Kosovu, nego se borila protiv nasilja. A
7 protiv nasilja se morate boriti, između ostalog, i silom. Ako ne mogu da - Da.

8 P: Gospodine Stevanoviću, još jedna interpretacija koju Vam želim
9 iznijeti u vezi sa reakcijom policije na miroljubive demonstracije koje smo
10 vidjeli, i u vezi sa reakcijom policije kojoj ste Vi komandirali, na
11 demonstracije krajem 1996. i 1997., kada je optuženi polako počeo popuštati i
12 priznavati ishode demokratskih izbora na lokalnom nivou - čime ćemo se baviti
13 kasnije - je to, da je policija koristila nasilje kako bi osigurala ovom
14 optuženom da zadrži vlast. I Vi to dobro znate.

15 O: Gospodine tužioče, pomenuli ste 1996. i 1997. godinu. Tvrdim Vam, a
16 to možete proveriti u svim video arhivama, tri meseca je policija bila izrazito
17 miroljubiva i tolerantna. Iz tri meseca policijskih aktivnosti na otvorenom
18 prostoru, možete izvući samo jednu ili dve sekvence u kome se može videti
19 nasilje policije. Ali to su - ponavljam više puta - tipični izuzetci, jer Vi
20 ovde ne prikazujete ono što ide u prilog srpskoj policiji, a to je tri meseca
21 maksimalne tolerancije bez ijednog jedinog slučaja nasilja. A onda u jednom
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 danu dođe do intervencija - a Vi dobro znate kako je teško predvideti i
2 kontrolisati intervenciju, kada dođe do nasilja - i onda iz toga se izvuče 10
3 ili 20 sekundi nasilja i na osnovu toga se zaključuje o nasilju... o nasilnosti
4 kompletne policije u jednoj državi. To je stvarno neprihvatljivo.

5 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Nice, sada idemo na pauzu,
6 nastavićemo sa radom za 20 minuta.

7 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

8 ... Početak pauze u 10.34h

9 ... Sednica nastavljena u 11.00h

10 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molimo ustanite.

11 Izvolite sestti.

12 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Nice.

13 G. NICE: [simultani prevod]

14 P: Sada ću preći na jednu novu temu, i to skoro odmah. Ali pre nego što
15 pređem na tu novu temu, postaviću Vam sledeće pitanje: Vi prihvatate, zar ne, da
16 su barem ona tri tela, koja sam spomenuo pre pauze, da je izveštavanje o
17 brutalnosti policije, o nasilju, o ubistvima, o proterivanju kosovskih Albanaca,
18 da je to sve trajalo u periodu od 1993. do 1998. godine? S tim ćete se složiti?

19 O: Pa, ne mogu se sa tim složiti, zato što nemam... nemam relevantne
20 činjenice u vezi sa tim. Ali opet bi' imao primedbu. Postavil... ste... ste mi
21 pitanje: "Vi ćete se složiti, zar ne?" Teško razumem odgovor na tako... Ako ja
22 kažem "ne", da li to znači da se slažem ili da se ne slažem?

23 Ako ne možete da promenite način pitanja, onda ću ja svakako morati da
24 se prilagodim, ali samo molim Vas -

25 P: Gospodine Stevanoviću, Vi vrlo dobro shvatate na šta ja ciljajam. Da li

26

27

28

29

30

1 prihvatate ili ne prihvatate da je bilo izveštavanja o policiji i da se govorilo
2 o ekstremnoj brutalnosti koja se graničila sa kriminalnim ponašanjem, i da se o
3 tome izveštavalo tokom '90-ih godina?

4 O: Sad mi je malo lakše. Dakle, bilo je izveštaja te sadržine, ali se
5 oni ne mogu na takav način kvalifikovati, da je policija bila brutalna, ili kako
6 ste to već rekli. Bilo je izveštavanja o događajima u kojima je policija
7 prekoračila ovlašćenje ili primenila silu suprotno zakonu /.../ i u kojima je bilo
8 određenih posledica, o kojima smo pričali.

9 G. NICE: [simultani prevod] Časni Sude, među dokaznim predmetima koji se
10 bave ovim pitanjem, međutim ja se ne mogu baviti svima njima, ali ću navesti o
11 kojim dokaznim predmetima se radi: 190, 204, 205, 772 i 773. /u engleskom
12 transkriptu: "188, 190, 204, 205, 772 i 773"/

13 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Čiji su to izveštaji?

14 G. NICE: [simultani prevod] To su izveštaji gospodina Mazowieckiog ili
15 izveštaji *Human Rights Watcha*, i ti izveštaji pokrivaju razne aspekte života u
16 bivšoj Jugoslaviji, ali svi ti izvještaji sadrže delove o brutalnosti policije.

17 P: Gospodine Stevanoviću, kao što Vam je poznato, postoji i izveštaj koji
18 je objavljivao Fond za humanitarno pravo. Ja bih hteo da Vam postavim nekoliko
19 pitanja u vezi sa tim. Vi ste danas, ranije, rekli da su ti izveštaji
20 pristrasni. Da li to znači da ste ih Vi pročitali, pa ste na osnovu toga
21 izjavili da su pristrasni?

22 O: Neke od delova tih izveštaja sam pročitao. Naravno, jako davno.

23 P: To je sve što sam hteo da saznam. Da li Vi prihvatate da u tim
24 izveštajima, kad god je moguće, se navode imena žrtava i takođe se navode i
25 detalji vezano za okolnosti kako biste Vi, dakle organi vlasti, mogli da
26 nastavite istragu, ukoliko se odlučite na tako nešto?

27

28

29

30

1 O: U tim izveštajima, ili delovima izveštaja koje sam ja pročitao,
2 navođeni su neki događaji. I ti koji su navedeni, činjenično - a ponavljam -
3 bili su predmet policijske pažnje i policijske provere. Ono zbog čega sam ja
4 rekao da su oni jednostrani i pristrasni, zasnivam na tome što se u tim
5 izveštajima dominantno govori o nasilju nad Albancima, a skoro se ništa ne
6 govori o nasilju ter...terorista nad nedužnim i neumešanim. Skoro ništa se tamo ne
7 može naći o ubistvima -

8 P: U redu.

9 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Nice, dozvolite svedoku da završi.

10 SVEDOK: Dakle, završio bi', znači, ništa se tamo ne m... ili ništa ili
11 vrlo malo se može naći o... o u... o ubistvima, sakaćenjima, o proizvođenju straha,
12 terora nad nedužnim i neumešanim građanima, čak da izuzmem policajce i vojnike.
13 Na tome ja zasnivam svoju ocenu da je reč o jednostranom i pristrasnom
14 izveštavanju. Moguće da postoje neki drugi izveštaji koji nisu dostavljani na
15 javnu upotrebu, pa se iz njih može naći neka ravnoteža.

16 P: Da li mogu sad da Vas prekinem?

17 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Hvala Vam, generale.

18 G. NICE: [simultani prevod] Ovaj svedok daje veoma duge odgovore na
19 svako pitanje.

20 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] On je objašnjavao zašto je rekao za
21 izveštaje da su jednostrani i pristrasni, ima pravo na to.

22 G. NICE: [simultani prevod] Pitanje je bilo da li se u tim izveštajima
23 navode detalji i imena žrtava, kako bi se mogla sprovesti dalja istraga.

24 P: Moje treće pitanje je prikladno, u svetlu Vašeg poslednjeg odgovora;
25 da li je Vama poznato da je Nataša Kandić, dakle, direktor Fonda za humanitarno
26 pravo, da je ona objavljivala izveštaje o patnjama Srba? Možete da odgovorite sa
27 da ili sa ne. Dakle, da li Vam je poznato da je objavljivala i takve stvari?

28 O: /prevod engleskog transkripta: "Nije objavljivala."/

29 P: Ja ću Vam pokazati knjigu kada je dobijem. Sada bih hteo da krenem
30 dalje. Pa, u jednim smislu da krenem dalje. Vi ste nam rekli da ste 1996. otišli

1 u Kulu i da Vam je poznato da je 1997. godine održana jedna slična proslava,
2 godišnjica?

3 O: Na prvi deo odgovora /sic/, odgovaram potvrdno, a i na drugi. Tu
4 činjenicu, za tu svečanost i 1997. godine, saznao sam iz intervjua u Beogradu.

5 P: Intervju, s kim? Ko je vodio? Ko je dao?

6 O: Vašim istražiteljima, pred od, orijentaciono, tri meseca.

7 P: Ja ću pustiti jedan deo video-snimka sa proslave iz 1997. godine.

8 G. NICE: [simultani prevod] Časni Sude, to je već uvedeno u dokazni
9 spis. Mi ćemo Vam dostaviti transkripte tog dokaznog predmeta i to ljubaznosti
10 radi, kako bi se lakše pratilo, budući da je dosta teško pratiti snimak ukoliko...

11 Samo da se vratim na ono što sam ranije rekao, a evo knjiga mi je sad u
12 rukama.

13 P: Gospodine Stevanoviću, Nataša Kandić je objavila knjigu o nestanku
14 nealbanaca na Kosovu. Pretpostavljam da se nikad niste upoznali sa ovom knjigom,
15 da je niste pročitali. Ovo je engleska verzija.

16 O: /nečujno/ ... ali moguće i da sam nešto pročitao, mada nisam siguran
17 ovog trenutka.

18 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Gospodine Nice, mislim da ste Vi rekli
19 da je ona objavljivala publikacije o nasilju nad Srbima?

20 G. NICE: [simultani prevod] Da, ali nealbanci, dakle, uključuju i Srbe.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Da, to bi moglo da bude tako. Da li to
2 želite da kažete?

3 G. NICE: [simultani prevod] Pa, govori se o Srbima i o Romima. Dakle,
4 imamo te dve grupe.

5 Sada bih molio da se pusti snimak, a delove transkripta sam naznačio.

6 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Oprostite, gospodine Nice, koje
7 godine je objavljena ova knjiga?

8 G. NICE: [simultani prevod] Pronaći ćemo. Ako nije naveden datum
9 izdavanja, sigurno će se moći saznati iz konteksta.

10 Transkript je već uveden u dokazni spis pod brojem 390. Mislim da su
11 načinjene neke ispravke u ovom transkriptu. Ne znam da li su te ispravke u
12 originalnom dokaznom predmetu 390.

13 A sad, molim da se pusti snimak,

14 [Gleda se video-snimak]

15 G. NICE: [simultani prevod] Trebali bi da dobijamo i usmeni prevod. Žao
16 mi je što ne dobijamo, nadao sam se da ćemo imati prevod.

17 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Molim da se kopija transkripta
18 dostavi prevodiocima.

19 G. NICE: [simultani prevod] Prevodioci jesu dobili kopiju, čini mi se.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 G. NICE: [simultani prevod]
2 P: Hvala, ostalo su reči, a ne samo ceremonija. No Vi ste prepoznali
3 čoveka koji se vidi na snimku - Legiju. Milorada Lukovića, zar ne?
4 O: /prevod engleskog transkripta: "Da."/
5 P: Vraćam se sad na ono što sam rekao na samom početku. To je čovek koji
6 je optužen za ubistvo Đinđića.
7 O: Da.
8 P: I to, navodno, pod operacijom pod imenom "Zaustavite Hag"?
9 O: U medijima se tako komentariše.
10 G. NICE: [simultani prevod] Molim sledeći snimak.
11 [Gleda se video-snimak]
12 G. NICE: [simultani prevod] Molim da se tu zaustavi.
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Gospodine Stevanoviću, pomozite mi u vezi sa sledećim. Ovaj pukovnik
2 izgleda da je pisao određene izveštaje, a koje je optuženi čitao. Koji bi bio
3 sadržaj izveštaja nekoga ko ima čin pukovnika? Da li bi to bili operativni
4 izveštaji?

5 O: To zavisi od teme o kojoj izveštava, odnosno od naređenja koje je
6 izvršio ili od naređenja koje je dobio. Ja za sada ne mogu, na osnovu ovog
7 pitanja, da Vam odgovorim. Nije mi... nemam dovoljno činjenica, na šta mislite?

8 P: Pa, pomozite mi. Pomozite mi, Vi ste bili u vojsci. Kao rezervni
9 oficir, pre nego što ste unapređeni, promovisani na mesto generala 1995. godine,
10 recite nam koji ste čin tada imali.

11 O: Ja sam /nečujno/ govorio. Ja sam 1990. ili možda najkasnije 1993.
12 imao najviši... najviše zvanje u policiji, u tom trenutku. A čin koji sam imao kao
13 pomoćnik ministra nije najviši.

14 P: Pre toga. Gospodine Stevanoviću, saslušajte pitanje: Koji je bio
15 najviši vojni čin koji ste imali, budući da te završili vojnu akademiju?

16 O: Ja sam završio vojnu akademiju i tada sam stekao čin potporučnika u
17 vojsci, a kasnije sam nepredavao /sic/ u rezervnom sastavu vojske, ali verujte
18 da ne znam. Mislim da sam najviše imao čin kapetana, možda majora, nisam
19 siguran. Nisam se bavio time, niti me to posebno zanimalo, jer sam se bavio
20 policijskom profesijom.

21 P: U redu, hvala Vam. Moram reći, pukovnik koji podnosi izveštaj o
22 aktivnostima njegovih vojnika će ustvari izneti jedan pregled onoga što je on
23 zajedno sa svojim vojnicima postigao. Zar ne?

24 O: Pa, svaki rukovodilac, u principu, podnosi takav izveštaj

25

26

27

28

29

30

1 pretpostavljenom. Sam čin ne govori dovoljno o sadržaju izveštaja. Više govori
2 položaj, odnosno funkcija. Dakle, pitanje je šta je ovaj pukovnik o kome
3 pričamo, na kojoj dužnosti je bio i kakav je zadatak imao da bi izveštaj imao
4 preciznije definisan smisao.

5 P: Hvala Vam.

6 G. NICE: [simultani prevod] Molim sad, dalje da se pusti snimak

7 [Gleda se video-snimak]

8 G. NICE: [simultani prevod] Molim da se tu zaustavi snimak.

9 P: Nemamo sliku na ekranu, Zvezdana Jovanovića, ali to ime Vam je
10 poznato, zar ne, gospodine Stevanoviću?

11 O: Poznato mi je od kad je uhapšen i... u vezi sa ubistvom premijera
12 Đinđića.

13 P: Hvala Vam.

14 G. NICE: [simultani prevod] Molim da se pusti sledeći snimak.

15 [Gleda se video-snimak]

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. NICE: [simultani prevod]

2 P: Nema razloga da se sumnja u ono što Frenki Simatović govori o ovoj
3 jedinici, bez obzira kako se ona zvala. Dakle, da je ona konstituisana 4.maja
4 1991?

5 O: Ja sam nešto slično zaista izjavio u intervjuu pre dva-tri meseca u
6 Beogradu. A zato što je to pitanje bilo, na određen način, sugestivno, nisam
7 hteo detaljnije i dublje da se bavim tim pitanjem, jer sam bio u svojstvu
8 osumnjičenog i želeo sam da se težišno bavim pitanjima kojima sam se ja bavio.

9 P: Ni u jednom trenutku nije se dovodilo u pitanje to da je jedinica
10 Frenkija Simatovića pretpotčinjena vojsci?

11 O: Da li se jedinica Frenkija Simatovića... da li je bila pretpotčinjena
12 vojsci? Po mom saznanju nikada, i ja nisam dovodio to nikada u pitanje.

13 P: U redu. Na osnovu celokupnog materijala koji je Vama na raspolaganju,
14 a i nama, njegova jedinica je bila ili pretpotčinjena MUP-u ili lično optuženom.

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Pa sad, recite nam da li njemu ili MUP-u.

2 GĐA PREVODILAC: Odnosno "potčinjena" - ispravka prevodioca.

3 SVEDOK: Jed... ova jedinica o kojoj ovde pričamo je bila u sastavu Resora
4 države bezbednosti, dakle u sastavu MUP-a, ali konkretnije, u sastavu Resora
5 državne bezbednosti.

6 G. NICE: [simultani prevod]

7 P: Hvala Vam.

8 [Gleda se video-snimak]

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. NICE: [simultani prevod]

2 P: Na osnovu ovog paragrafa, koji smo upravo sad čuli, radilo se o
3 tajnoj organizaciji, zar ne?

4 O: Pa tako sam razumeo da on kaže.

5 Ako sam dobro razumeo?

6 P: Uključujući i ljude koji su identifikovani kao dobrovoljci iz Srbije?

7 O: On je tako rekao.

8 P: U redu, hvala.

9 [Gleda se video-snimak]

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. NICE: [simultani prevod] Hvala Vam, može da se zaustavi.
2 P: Čovek koji stoji pored Miloševića, dakle pored optuženog, je
3 Stanišić. Zar ne?
4 O: To je gospodin Stanišić.
5 P: Do sada, na ovom delu snimka koji smo čuli, mesta koja se navode kao
6 mesta gde jedinica išla, dakle - u borbama sa hrvatskim oružanim policijskim
7 snagama, govori se o Benkovcu, Gospiću, Plitvicama, Glini, itd. - to nisu mesta
8 o kojima ste nam Vi govorili tokom svedočenja, pre nekoliko dana, zar ne?
9 O: Pa to nisu ta mesta.
10 P: Da li je to iz razloga zbog toga što Vi niste bili informisani o tome
11 gde se bore pripadnici ovih jedinica ili zbog toga što ste jednostavno odlučili
12 da ne spomenete ta mesta?
13 O: Pa ja apsolutno nisam odlučio da ne spomenem bilo šta. Dakle, sve
14 što znam odgovoriću vrlo jasno i onako kako znam. Ali, naravno, sve ovo što sam
15 sada čuo sa ovog snimka, apsolutno ne odgovara onome što ja znam.
16 I drugo, sve ovo što je ovde rečeno, drugačije je od govora istog čoveka
17 1996. godine. Ja stvarno sam iznenađen da je Franko Simatović na ovakav način, a
18 drastično različit u odnosu na des... 1996. godinu, opisao tok jedinice. Sve što
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ovde govori o svojoj jedinici, tada je samo govorio o pripadnicima svoje
2 jedinice, čije tradicije neguje ova novoformirana jedinica, kako je on tada
3 rekao.

4 P: Da li Vam je poznato da li postoji video-snimak te svečanosti?

5 O: Ja ne znam da li postoji video-snimak. Zaista ne znam

6 P: U redu.

7 G. NICE: [simultani prevod] Idemo dalje. Molim da se pusti video-snimak.

8 [Gleda se video-snimak]

9 G. NICE: [simultani prevod] Hvala Vam.

10 P: Ponovo, spominju se kampovi za obuku i mesta gde su bili pripadnici
11 tih jedinica, a ta mesta se dosta razlikuju od mesta koja ste Vi, pre nekoliko
12 dana, spomenuli na području Hrvatske i Bosne?

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 O: Ja sam spomenuo samo mesta u kojima su određene zadatke izvršavale
2 posebne jedinice policije, i u kojima sam ja bio, a naveo sam konkretna mesta u
3 kojima sam bio. Za prisustvo jedinica iz Republike Srbije, u ovim mestima, ja
4 nemam nikakva saznanja.

5 P: U redu. Ukoliko je to tačno, i ukoliko je tačno ono što Frenki
6 govori, da li to znači da je DB, odnosno MUP, bio potpuno hermetički zatvoren,
7 odvojen od Državne bezbednosti?

8 O: U okviru MUP-a su i Državna i Javna bezbednost. Dakle, drža... Resor
9 državne bezbednosti, jasno, bio je organizaciono odvojen od Resora javne
10 bezbednosti, a oba ta resora su, n...naravno, pripadala Ministarstvu unutrašnjih
11 poslova.

12 P: I odgovarala su u krajnjoj istanci - ovom optuženom, zar ne?

13 O: Ne, odgovarala su ministru unutrašnjih poslova.

14 P: A kome je on odgovarao?

15 O: On je odgovarao vladi. I imao je određena... određene odgovornosti im...
16 i prima... prema predsedniku Republike - već sam objasnio - u smislu njegove
17 obaveze da predsedniku podnese izveštaj po njegovom zahtevu. Ali je ministar bio
18 član vlade i odgovarao je vladi.

19 P: Na osnovu Vašeg shvatanja strukture vlasti optuženog, možete li nam
20 objasniti kako to da je ovaj optuženi čitao izveštaje ovog pukovnika?

21 O: Ja, najpre, ne verujem da čitao izveštaje ovog pukovnika, ja verujem
22 da je on čitao izveštaje ministra, u skladu sa zakonom. A nemam saznanja o tome
23 da je čitao izveštaje ovog pukovnika.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: A zašto to mislite? Zašto verujete u to? Čuli ste šta je on rekao,
2 zašto bi to trebalo drugačije protumačiti od onoga kako jednostavno glasi?
3 Recite nam.

4 O: A ne. Ja nisam čuo da je on rekao da je podneo izveštaj predsedniku.
5 Možda sam to prevideo. A ovo je... a, ove prethodne odgovore ja zasnivam na osnovu
6 opšteg znanja, opšte informisanosti. Ja se nisam bavio vezama ministra prema
7 vladi i o vezama ministra prema predsedniku. Ja to jednostavno znam iz opšteg
8 znanja, ali nisam prisustvovao tim sastancima, niti u vladi, niti kod
9 predsednika - nikada, izuzev onih nekoliko događaja... onih nekoliko sastanaka na
10 kojima sam bio, a to sam već rekao.

11 P: Kad je riječ o onome za što Vi kažete da su razlike između onoga što
12 je rečeno 1996. i 1997. - onoga što je Simatović govorio 1996. i 1997., jednoga
13 kojeg ste Vi čuli, i jednoga kojeg smo sada čuli na ovoj traci - da li Vi sada
14 želite da mi povjerujemo da je Simatović, ovom prilikom, sve to izmislio kad je
15 govorio optuženom?

16 O: Pa ja verujem da je tako teško zaključiti, i... i meni, zaista, to se
17 čini vrlo teškim. A ja, e...evo od kad sam video snimak, razmišljam o... o razlozima
18 za tako nešto. I jedino šta mogu da zaključim jeste da je Franko Simatović ovde
19 želeo da se pred predsednikom Srbije izreklamira. To nije... to je često sastavni
20 deo nekih popularnih izveštaja, nekim takvim svečanim povodima, kada prosto
21 postoji nekakva potreba da svoju jedinicu i njenu tradiciju izreklamirate. I ja
22 verujem da on vezuje te prethodne godine za neke aktivnosti svojih pripadnika,
23 koji su pripadali različitim drugim jedinicama. Nemam, prosto, drugo
24 objašnjenje. A možda bi bilo dobro, ako imamo taj snimak iz 1996. godine, jer bi
25 se onda sasvim sigurno videlo da li sam u pravu ili nisam.

26 P: Usput rečeno, jeste li Vi imali prilike razgovarati o ovoj temi sa
27 gospodinom Simatovićem, nakon što su s njim razgovarali istražitelji?

28
29
30

1 O: Ja, nisam.

2 P: Zar Vi niste ovu videosnimku vidjeli na državnoj televiziji, kada je
3 emitirana 2003. godine?

4 O: Deo ovih snimaka sam mogao da propratim sa ovog suđenja, ali
5 konkretno ove detalje nisam, ovaj, video. Video sam ovu smotru, raporte i tako
6 dalje. Nisam detaljno pratio taj snimak.

7 P: Znači, Vaša tvrdnja sadrži i to da je Simatović izmislio detalje o
8 uspostavljanju logora za obuku, i o borbi u Bosni i Hrvatskoj, budući da on
9 nikada ništa takvo nije radio? Dakle, Vi od nas želite da povjerujemo nešto
10 takvo?

11 O: Ne, ja apsolutno ne insistiram u bilo šta što biste Vi trebali da
12 poverujete. Ja Vam samo kažem šta znam, a ovde sam odgovorio šta mislim, jer je
13 tako konstituisano pitanje. Ovo, svakako, zaslužuje posebnu pažnju.

14 G. NICE: [simultani prevod] Idemo, onda, na sljedeći insert.

15 [Gleda se video-snimak]

16 G. NICE: [simultani prevod] Ovdje vidimo Stanišića kako na karti nešto
17 pokazuje optuženom.

18 Zaustavimo se ovdje.

19 P: Da li se sjećate, kome je posvećena ova plaketa?

20 O: Apsolutno ne. Uostalom, ne vidi se ništa n...na ovom snimku, a ja se ne
21 sećam bilo koje slične plakete.

22 P: Da li se sjećate da je centar tada nosio ime Radoslava Kostića.

23 O: Mislim da je nosio ime jednog -

24

25

26

27

28

29

30

1 P: On je poginuo u akciji, godine 1994. Da li se toga sjećate?

2 O: Ne, ne sjećam se kad je poginuo.

3 P: Dobro.

4 G. NICE: [simultani prevod] Idemo dalje, molim.

5 [Gleda se video-snimak]

6 G. NICE: [simultani prevod] Zaustavimo se ovdje.

7 P: Kada ste Vi tamo bili 1996. godine, jeste li vidjeli ovu kartu?

8 O: Nekakvu kartu sam video, ali ne znam da li je to bila ova, i da li je

9 bila ovakva.

10 P: Pa, vidite, na ovoj su karti označena razna mjesta za koja je rečeno

11 da su se tamo odvijale akcije.

12 G. NICE: [simultani prevod] Molim da se na grafoskop stavi, prvo jedna

13 verzija karte, na kojoj se vide i granice Bosne i Hrvatske.

14 P: Da li se Vama čini da je ovo karta koju ste vidjeli 1996? To nije

15 obična karta, nego reljefna karta.

16 O: Ovu kartu, ja mislim, da nisam video. Sasvim sigurno nisam video

17 ovakvu kartu.

18 P: Dobro. Ovo je karta izvađena sa inserta. Sada pogledajte jednu drugu

19 verziju. Ista karta, iste naknadno unesene oznake, ali imamo tu i oznake

20 lokacija. Ovdje se u Bosni vide: Bosanski Šamac, Brčko, Bijeljina, Doboj,

21 Zvornik. Sve su to mjesta koja su spomenuta na insertu i sve su to mjesta za

22 koja mi imamo dokaze da je tamo, tokom ovoga rata, bilo bitaka.

23 Vi ste nam rekli, odgovarajući na pitanje optuženog, sljedeće: "Poznate

24 su mi sve akcije policije Srbije, van teritorija Republike Srbije."

25

26

27

28

29

30

1 O: /prevod engleskog transkripta: "Da. I dalje stojim iza toga."/

2 P: I spomenuli ste nekoliko događaja koji su se odvijali na istoku
3 Hrvatske, oko Vukovara i nešto na krajnjem istoku Bosne. Imate li bilo kakvog
4 razloga da sumnjate da je ova Simatovića jedinica operirala na svim tim
5 lokacijama i na drugim lokacijama, ali sigurno na svim lokacijama označenim na
6 kartu?

7 O: Pa to i... takođe imam dva pitanja. Prvo, sve geografske pojmove koje
8 sam ja pomenuo ja i dalje /?stojim/ iza toga. Za ove pojmove, koji se ovde
9 nalaze, a koje ja nisam pomenuo, ja o tome stvarno nemam nikakva saznanja.

10 Naravno, posebne jedinice policije, nalazile su se i na prostoru zapadne
11 Bosne, dakle ne samo istočne, kako ste Vi rekli.

12 [Gleda se video-snimak]

13 G. NICE: [simultani prevod] Zaustavimo se ovdje.

14 P: Badža je bio Vaš šef. On je ubijen, zar ne?

15 O: Jeste.

16 P: Vrlo skoro ćemo se pozabaviti još jednim događajem koji se tiče toga,
17 ali prvo da završimo gledanje ovoga snimka.

18 G. NICE: [simultani prevod] Sljedeći insert, molim.

19 [Gleda se video-snimak]

20 G. NICE: [simultani prevod] Ova videosnimka, kao što vidimo, završava sa
21 Legijom s lijeve strane, Stanišićem s desne strane optuženog, kako vrše

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 pregled vojne opreme. Nećemo se previše na tome zadržavati, ali da pogledamo
2 samo prvo vozilo.

3 P: Kad ste Vi tamo bili, godine 1996., jeste li tamo vidjeli jedno
4 oklopno borbeno vozilo koje je oduzeto Nizozemcima u Srebrenici?

5 O: Ja sam video više vozila, ali ne znam da je oduzeto vozilo Holandana
6 u Srebrenici.

7 P: Dobro. Hajdemo sada, kratko, na sprovod Badže Stojičića. On je
8 ustrijeljen i njegov sprovod bio je jedna velika ceremonija.

9 O: /prevod engleskog transkripta: "Da."/

10 [Gleda se video-snimak]

11 G. NICE: [simultani prevod] Zaustavimo se ovdje. Ovdje odmah u sredini
12 vidimo Arkana. Na lijevoj strani, sa tamnim naočalama, Šainović. S Arkanove
13 desne strane vidimo Lilića, s njegove desne strane, krije ga šešir, vidimo
14 optuženog.

15 [Gleda se video-snimak]

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. NICE: [simultani prevod]

2 P: Dakle, ovo je, prema Vašem iskazu, šef policije na državnom nivou.
3 Kakav se to patriotizam traži od nekoga tko se nalazi na čelu državne policije?

4 O: Logično je da se od svakoga traži patriotizam. Svako bi u jednoj
5 zemlji trebao da voli svoju zemlju i da bude spreman da je brani. U takvom
6 smislu ja sam podrazumevao tu reč.

7 P: A koji su to bili složeni uslovi u kojima je on djelovao? Jesu li to
8 bili događaji preko granice, u Hrvatskoj i Bosni?

9 O: Više puta sam objasnio složenost bezbednosnih uslova u Republici
10 Srbiji, tokom '90-ih godina i poredio te uslove sa uslovima u drugim zemljama.
11 To, naravno, nije jednostavno uporedljivo.

12 Ali poznato mi je da je gospodin Stojičić boravio u Baranji ili i
13 stočnoj Slavoniji, tokom 1991. ili 1992., kada sam se ja nalazio na Kosovu i
14 Metohiji. Ali tamo nije bio sa jedinicama svojim, već - kako sam ja imao
15 informaciju - odlazio je tamo kao pojedinac. Moguće da je saj... sa njim još neko
16 od pripadnika ministarstva bio, ali svakako tamo nisu bile, po mojim saznanjima,
17 jedinice Ministarstva unutrašnjih poslova.

18 P: A nije li istina ovo: Badžin patriotizam, kojeg ste vi hvalili, jer
19 Vi ste govorili na tom sprovodu, je ista ona kvaliteta koju su imale jedinice za
20 specijalne operacije?

21 O: /prevod engleskog transkripta: "To je tačno."/

22 P: A to je srpski patriotizam. To nije bilo u vezi sa bivšom
23 Jugoslavijom, radilo se samo o interesima Srba.

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Verbalno, pod zastavu terorizma mogu da se svrstaju i... i kriminalci
2 koji sami sebe kvalifikuju patriotama. Dakle, to je pozitivna reč, ali ona može
3 imati različita značenja, zavisno od toga ko je, na koji način, koristi. Ja sam
4 ovde upotrebio tu reč u... u zaista pozitivnom smislu.

5 P: I konačno, kako je Badža, na svom visokom položaju na kojem se
6 nalazio prije nego što je ubijen, mogao na te teritorije ići kao pojedinac?

7 O: J... već sam rekao, ja sam u to vreme boravio na Kosovu i bavio se
8 isključivo tim poslovima koji su od mene zahtevala... zahtevale situacija i... i... i
9 rukovodstvo. Zaista ne znam konkretno po kom modelu je on tamo bio, ali znam da
10 nije bio sa jedinicama. I, koliko znam, on je bio tamo imenovan za rukovodioca
11 da l' teritorijalne odbrane, da li nečega sličnog.

12 Dakle, nije vodio jedinicu, a koji je model tog njegovog boravka tamo,
13 ne znam. Da li je dobrovoljac, da li je to bila neka saradnja, to ne znam,
14 zaista.

15 P: Da li su ti složeni događaji o kojima Vi ništa ne znate, događaji
16 koje ste Vi spomenuli u Vašem govoru na sprovodu, kad ste govorili o složenim
17 uslovima i misijama u kojima je on radio?

18 O: To je, naravno, bilo davno. Ja, lično, mislim da pod tim složenim
19 događajima nisam podrazumevao bilo koji događaj van Srbije. Srbija je bila
20 suočena sa ogromnim problemima i policija Srbije je bila suočena sa velikim
21 izazovima. Naravno ne samo policija. /.../

22 Uostalom, posmrtni govori, sami znate kako se koncipiraju i šta treba da
23 sadrže.

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracija stranica.

1 G. NICE: [simultani prevod] Molim sudskog poslužitelja da Vam preda
2 original ovog dokumenta, a englesku kopiju možemo staviti na grafoskop. To je
3 dokazni predmet 277.

4 P: Je li ovo dokument koji ste ranije vidjeli?

5 O: Ovaj prvi, nisam.

6 P: Pa, hajde da to onda, zajedno pročitamo. Ustvari ne, ispričavam se,
7 to je tek popratno pismo, dokumenat slijedi kasnije. Nadam se da i optuženi ima
8 drugi dokumenat iz 1997.

9 Je li ovo dokumenat koji ste Vi ranije vidjeli?

10 O: Mislite na propratni akt, to sigurno nisam video ranije.

11 P: Da, bavimo se sada ovim dokumentom koji ide uz pismo. Jeste li to
12 vidjeli ranije?

13 O: Samo da pročitam, mislim da nisam video.

14 P: Pročitaćemo to zajedno.

15 PREVODILAC: Prevodioci nemaju original.

16 G. NICE: [simultani prevod]

17 P: "Tokom perioda priprema za donošenje zakona o obavljanju poslova
18 bezbjednosti Savezne Republike Jugoslavije, Resor državne bezbjednosti obavljaće
19 svoje dužnosti u skladu sa smjernicama predsjednika republike i Vlade Republike
20 Srbije." To je potpisao ovaj optuženi. Datum: april 1997.

21 Ovo je sasvim protuustavno, zar ne?

22 O: To... to nije pitanje za mene. Da li je protivustavno ili nije, ja
23 zaista ne znam, jer se gore poziva na odgovarajući član Ustava. Ali nisam video
24
25
26
27
28
29
30

1 dokument, nešto od toga sam čuo, ali ne znam šta dukumen... dokument znači i koji
2 je njegov smisao bio. Ne znam koje su okolnosti pod kojima je donet.

3 P: Pa, recite nam onda što ste Vi čuli o tome.

4 O: Mislim da sam takođe čuo o... iz jednog od prenosa sa ovog Suda, ali
5 nisam to sasvim dobro razumeo. A dokument, ponavljam, nikada nisam video, niti
6 znam u kojim okolnostima ni kada je donet, sada prvi put vidim to.

7 P: Sjećate li se kad sam Vam ranije postavio pitanje o tome da je
8 Državna bezbjednost odgovarala direktno optuženom. Vi ste me ispravili i rekli
9 ste nam: "Ne, ne, on je odgovarao vladi." Možete li nam onda objasniti kako to
10 da je godine 1997. bilo potrebno da ovaj optuženi odluči da mu Državna
11 bezbjednost formalno odgovara na način na koji se to definira u ovom dokumentu?

12 O: Ja to zaista ne znam. Ali morao bih malo detaljnije da se pozabavim
13 dokumentom. Dakle, nisam ni... ni razumeo da resor državni odgovara predsedniku.

14 P: Uzmite si vremena koliko Vam treba.

15 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da budemo precizniji, ovde stoji da
16 će Resor državne bezbednosti obavljati svoje dužnosti u skladu sa smjernicama
17 predsjednika republike.

18 SVEDOK: Da, i Vlade Republike Srbije. Naravno, sad, šta baš to znači, ja
19 u ovom trenutku ne mogu da kažem. Moja saznanja i... i... i sada su takva da resor...
20 da je Resor državne bezbednosti bio potčinjen ministru unutrašnjih poslova. Ovo

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 je dokument koji prvi put vidim, ne mogu da se izjasnim šta on znači. I... i možda
2 bi bila prilika da kažem, imam utisak da me više pitate o... o pitanjima koja su
3 van moje nadležnosti, ali dobro, to... to je Vaše pravo, naravno.

4 G. NICE: [simultani prevod]

5 P: Godine 1997. se je, prema iskazima svjedoka pred ovim Sudom, Bakalia
6 /Bakalli/ i Hadžiua /Haxhiu/, dogodilo i sljedeće: Gajić, Stijović i Hadžić su
7 također iznijeli detalje srpske politike, koja je tada bila na snazi za Kosovo.
8 Gajić je bio što, zamjenik ili pomoćnik Stanišića?

9 O: Mislite na Davida Gajića koji je bio u Prištini?

10 P: Da.

11 O: /nerazgovetno/ ... šta je bi... moguće da je bio pomoćnik, ali svakako
12 jedan od viših rukovodilaca u Resoru državne bezbednosti, a na Kosovu je bio,
13 ako se dobro sećam naziva, rukovodilac nekog koordinacionog centra Resora
14 državne bezbednosti. Nemojte me držati za reč, nisam siguran da li se baš tako
15 zove.

16 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Nice, budući da je ova
17 odluka donesena na osnovu člana 83, Ustava, bilo bi korisno kada bismo vidjeli
18 što tačno stoji u toj odredbi.

19 G. NICE: [simultani prevod] Da, dodaću to popisu stvari koje moram
20 učiniti. Ja, sam želio to napraviti još na prvoj sjednici, ali do sada nisam to
21 napravio i ispričavam se. Vi, naravno želite da Vam ja donesem još jedan
22 dokumenat, ja sam i to zaboravio. Da.

23 P: Na osnovu dokaza koje imamo, znamo da su krajem 1997. Gajić i drugi
24 govorili da srpske vlasti imaju plan "Spržena zemlja". Da li je Vama bilo
25 poznato postojanje plana s takvim nazivom?

26

27

28

29

30

1 O: Nikada takav plan nije postojao. Nemam nikakva saznanja o tom planu.
2 Siguran sam da takav plan u policiji, u Ministarstvu unutrašnjih poslova, nije
3 postojao, a takođe sam siguran da nije postojao oni... na nivou države. Jer to bi
4 bilo potpuno suprotno politici, državnoj politici i politici Ministarstva
5 unutrašnjih poslova. I sve... potpuno bi to bilo suprotno svim činjenicama koje su
6 meni poznate.

7 Naravno, treba znati šta se podrazumeva pod tim pojmom, ali tvrdim da
8 taj plan, sa takvim nazivom, niti sa takvom šifrom nikada u životu nisam video i
9 tvrdim da takav plan nije postojao.

10 P: Da malo pođemo prema naprijed, prije nego što se vratimo na
11 kronologiju. Generali Clark i Naumann, susreli su se sa optuženim, u oktobru
12 1998. Da li ste Vi tada bili tamo?

13 O: Da, ja sam već rekao, bio sam tri dana i dve noći, na pregovorima sa
14 tim timom NATO-a.

15 P: Jeste li Vi, onda, bili prisutni i onom prilikom kada su svjedoci,
16 kao što su rekli, bili zaprepašteni kad je optuženi rekao zašto on ni neće
17 učiniti ono što se dogodilo 1945. u Drenici - pobiti ih sve. Jeste li Vi bili
18 tamo, kada je on to rekao Clarku i Naumannu?

19 O: Ja sam bio na nekoliko sastanaka tamo, ali se te rečenice apsolutno
20 ne sećam.

21 P: Dobro. Vratimo se, onda, na jun. Vama je poznato, zar ne, da je
22 donesena odluka da se Kosovom mora direktno upravljati putem pomoćnika
23 ministara?

24 O: Odluka takve sadržine, meni nje poznata.

25

26

27

28

29

30

1 P: Pa, Minić i drugi, pa i Šainović, na kraju su upravljali jednim
2 tijelom koje se zvalo "Zajednička komanda", zar ne, godine 1998?

3 O: Pa ja sa... ja sam objasnio sve što znam o Zajedničkoj komandi. Dakle,
4 tačno je da u onom značenju, kojem sam objasnio, u... u tom telu su bili - kao
5 što sam rekao - gospodin Šainović, gospodin Minić, gospodin Anđelković.

6 P: Da li prihvaćate ono što smo mi čuli, a to da je ideja za osnivanje
7 tog tijela došla od optuženog, i možda to nije po prvi puta, ali je sigurno
8 jednom o tome govorio na jednoj političkoj sjednici SPS-a, u junu 1998?

9 O: Nisam pratio političke sednice. Moguće da je id...ideja takva, ali čija
10 je konkretno ideja, na znam. Znam ono što je bilo na terenu i kako je na terenu
11 funkcionisalo.

12 G. NICE: [simultani prevod] To je D142A, mislim da je naš dokazni broj
13 ovdje, dokazni predmet Obrane 142.

14 P: Sjećate li se da sam Vas na samom početku ispitivanja pitao da li je
15 situacija tokom '90-ih godina bila takva, da je optuženi upravljao svime što je
16 bilo od nekog značaja u zemlji, od vojnog, a na kraju i policijskog?

17 Da li Vi, kad je riječ o Kosovu, prihvaćate da je odluka o tome kako će
18 se upravljati Kosovom godine 1998., bila odluka koju je ili donio ovaj optuženi,
19 ili je za takvu odluku bio potreban njegov pristanak?

20 O: Ja stvarno ne znam. To, zaista ne znam. Ja tačno znam kako je
21 funkcionisalo Ministarstvo unutrašnjih poslova na Kosovu, i znam da su štabovi
22 ministarstva na Kosovu i Metohiji funkcionisali od 1990., možda od 1989. godine,
23 a s... štabovi saveznog ministarstva od 1981. Dakle, mogu da kažem, sasvim
24 odgovorno i tačno da, što se Ministarstva unutrašnjih poslova tiče, tamo je

25

26

27

28

29

30

1 organizacija i struktura policijskih organizacionih jedinica praktično ostala
2 nepromenjena od osamdeset... od '90-ih godina, pa sve do 1999. godine. Samo se
3 praktično menjao personalni sastav štaba /.../ u Prištini, i rukovodioci pojedinih
4 organizacionih jedinica. Ali sistem je ostao nepromenjen /.../ svih tih godina.

5 P: Da li možemo da pogledamo sada, radi se o kratkom rezimeu, ono što je
6 *Human Rights Watch* rekao o Kosovu, 1998. godine?

7 G. NICE: [simultani prevod] Radi se o dokaznom predmetu 199 /u engleskom
8 transkriptu: "191"/. Molim da se na grafoskop stavi strana 4 engleske verzije,
9 gornji levi deo. Dakle, molim gospodina Prendergasta da to stavi na grafoskop.

10 P: A ja ću pročitati rezime *Human Rights Watcha*, to je organizacija koju
11 još uvek niste kritikovali zbog nedostatka pristranosti, i tu stoji sledeće:

12 "Prva, glavna ofanziva Vlade počela je sredinom maja, nekoliko dana
13 nakon što je Milošević pristao da se sastane sa Rugovom /Rugova/, u skladu sa
14 zahtevom Sjedinjenih Američkih Država. Specijalna policija, zajedno sa
15 jugoslovenskom vojskom, napala je niz mesta i sela na granici sa Albanijom, na
16 zapadu, i to sa posebnom namerom da se raseli stanovništvo sa tog područja. Do
17 tada, UČK /UČK/ je primala oružje i nove regrute sa druge strane granice."

18 Da li Vi prihvatate ovaj rezime događaja, za početak proleća 1998.
19 godine?

20 O: Ovaj rezime apsolutno nije tačan. Za proleće 1998. mogu, koliko se
21 sećam, da kažem da je jedinu aktivnost koju je policija imala na prostoru
22 Metohije, imala u vezi sa deblokadom komunikacije Peć-Đakovica /Pejë-Gjakovë/, i
23 jedini i osnovni cilj te operacije bio je taj. Dakle, nikakvo raseljavanje,

24

25

26

27

28

29

30

1   nikakvi napadi na bilo koje naselje, nikakva odmazda prema Albancima. Dakle,
2   jednostavno, deblokada komunikacije i omogućavanje bezbednog kretanja građana
3   između dva grada.

4   P: A ova rečenica: "Do tada, UČK je primala oružje i nove regrute s
5   druge strane granice." Da li je to tačno?

6   O: Za oružje, to je sasvim sigurno. A za regrute, nisam u ovom trenutku
7   siguran. Verovatno je i to tačno.

8   P: Pročitaću Vam sledeći paragraf: "Mnoga sela, od Peći na severu, pa do
9   Đakovice na jugu, su granatirana dok su civili još uvek bili tamo. Ne borci koji
10   su pobjegli od napada, na njih je ponekad otvarana vatra iz snajpera, a jedan,
11   još uvek, neutvrđen broj ljudi je odveden u pritvor."

12   Da li je to tačno ili nije tačno?

13   O: G... naselja nisu granatirana u smislu granatiranja koje smo objasnili.
14   Dakle, korišćenje policijskog naoružanja imalo je smisao da se eliminiše
15   otvaranje vatre na policiju i da se deblokira put. Mislim da je relativno mali
16   broj ljudi bio uhapšen, a s...siguran sam da snajpers...ko delovanje prema civilima
17   nije postojalo.

18   P: U izveštaju dalje stoji da, u tri slučajeva, helikopteri koji su
19   nosili oznake crvenog krsta su navodno otvarali vatru na civile. Prema Vašim
20   saznanjima, da li se zloupotrebljava oznaka crvenog krsta?

21   O: A j... j... siguran sam da nije. Oznaku crvenog krsta nosili su samo
22   vojni helikopteri. I ja sam bar dva-tri puta koristio taj helikopter za

23
24
25
26
27
28
29
30

1 transport poginulih voj... ili ranjenih policajaca prema Beogradu. I nikada nisam
2 video bilo koje oružje u takvom helikopteru, a... v... rekao sam, bar tri puta sam
3 koristio usluge takvih helikoptera.

4 P: I ovaj paragraf završava sledećim rečima: "Mine su postavljane na
5 strateškim mestima duž granice, takođe i na južnoj granici sa Makedonijom.
6 Većina sela na tom području su opljačkana i sistematski uništena. Stoka je
7 takođe ubijana kako bi se osiguralo da se niko ne vrati u skorom periodu. 15.000
8 ljudi je prebeglo u Albaniju, a otprilike 30.000 je otišlo na sever, u Crnu
9 Goru."

10 Da li postoji, bilo koji deo, od ovoga što sam ja pročitao, koji Vi
11 prihvatate kao tačan prikaz?

12 O: Pa ovaj... ova posled... ovaj poslednji citat liči na poluistinu. Dakle,
13 bilo je zaista dosta stradale stoke, bilo je delimičnog pokretanja i internog
14 raseljavanja lica, ali osnovni kontekst ovog citata nije tačan. Dakle, to nije
15 bio cilj -

16 P: A ko je ubijao stoku?

17 O: Pa u... u... u... pa stoka sigurno nije ubijana namerno. Dakle, u... u zoni
18 borbenih dejstava se nalazi stoka. To su livade između naselja, u zoni gde
19 teroristi drže određene dominantne tačke, i tako dalje. Nije, naravno, bilo
20 previše poginule stoke. Ja sam samo rekao da znam da je bilo poginule stoke, jer
21 sam se kretao tim putem, i to je uobičajen prizor u ratnim dejstvima. Širom

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 Kosova je to bilo.

2 P: I na kraju, u vezi sa ovim izvještajem, tu se tumače aktivnosti vlade
3 - to je pri dnu strane - kao pokušaj da se stane na put podršci građana koju su
4 oni pružali pobunjenicima, a u posljednjem paragrafu na toj strani stoji da
5 većina onih koji su ubijeni i koji su bili povređeni su bili civili, i da
6 otprilike njih 250.000 je trenutno raseljeno, i da žene i deca žive sa svojim
7 porodicama po šumama i u planinama, i to bez ikakvog zaklona.

8 Da li Vi prihvatate činjenicu da je bio veliki broj civilnih žrtava?

9 O: Bilo je, već sam rekao, raseljavanja, ali ovaj broj svakako nije
10 tačan. I svakako da je bilo civilnih žrtava, ali ovaj broj i ovaj obim tog
11 problema, ovde nije realno oslikan. Ali cilj apsolutno nije postojao. Mislím da,
12 u ovom citatu, se takođe pominje cilj.

13 Rekao sam koji je cilj, to je potpuno jasno. Naravno da ništa policija,
14 niti bilo koji drugi državni organ, nije činio protiv civila ciljno, pogotovu da
15 ih spreči -

16 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] A koja je Vaša procena, u vezi sa
17 civilnim žrtvama i raseljenim licima?

18 SVEDOK: Ako se govori o ovom periodu, ova cifra je prevelika zbog
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 činjenice da ta sela, sasvim sigurno, uz komunikaciju, nemaju ukupno tolikog
2 broja ljudi. Dakle, moglo je da bude raseljenih nekoliko hiljada - po meni -
3 maksimalno, a ne nekoliko desetina hiljada. Ovde se čak pominje nekoliko stotina
4 hiljada. To je apsolutno nerealno. Moguće je taj.. ali čak ni tako nije moguće
5 postići taj broj, da se izbegla lica sabiraju za svaki dan. Danas ih imamo
6 10.000, pa sutra 10.000, pa tako neko sabiranje, moglo bi da dovede do ovog
7 broja. Ali ukupno raseljenih lica, u nekom relativno dužem periodu, ni izbliza
8 nije moglo, u tom periodu, da bude ovoliko.

9 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Hvala Vam.

10 G. NICE: [simultani prevod]

11 P: A odakle Vam ove brojke? Da li je srpska strana vodila neku
12 evidenciju o raseljenim licima?

13 O: Rekao sam da je to moja procena. U... u ovom periodu nemam saznanje da
14 je vođena evidencija. A, uostalom, evidenciju je teško bilo i voditi. Moglo se
15 sve svoditi na procene, a odgovorio sam da je to moja procena. Mada a... mada sam
16 u tekstu razumeo da je nekoliko stotina hiljada raseljeno.

17 P: 250.000 ljudi, to je procena *Human Rights Watcha*.

18 O: U desetinu sela, to je zaista ne...nenormalno veliki broj. Uporedite to
19 sa ukupnim brojem Albanaca na Kosovu, pa ćete videti da to ne može biti realno.

20 P: Vi ste od tog trenutka pa nadalje bili intimno povezani sa svim
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 događajima na Kosovu, budući da ste bili član Zajedničke komande, zar ne?

2 O: Ja nisam bio član Zajedničke komande, a bio sam u to vreme značajan
3 broj dana na Kosovu. Niko mi nikada nije rekao da pripadam bilo kojoj komandi,
4 pa ni Zajedničkoj komandi, a prisustvovao sam u nekoliko navrata na sastancima
5 ljudi za koje smo rekli da se uslovno mogu nazvati Zajedničkom komandom, ali
6 samo u onom smislu kako sam to objasnio. Mislim da je to bio prvi ili drugi dan
7 mog svedočenja.

8 P: A Zajednička komanda se sastajala maltene svakog dana, svakog drugog
9 dana, budući da se radilo o telu koje je aktivno radilo?

10 O: Da, moja saznanja govore da su se ti ljudi sastajali vrlo često.

11 P: Na čijem čelu je bio Šainović ili Minić, i kome su oni direktno
12 raportirali? Optuženom?

13 O: Ja prvo ne znam ko je bio na čelu. Mislim da takva struktura, ko je
14 prvi, a ko je drugi, nikada nije bila uspostavljena. A kome su oni raportirali,
15 ja ne znam. Ja, kada sam tamo bio, ja sam raportirao ministru. General Lukić
16 kada je bio, pretpostavljam, skoro sam siguran, da je takođe raportirao
17 ministru. A kome su raportirali gospodin Šainović i gospodin Minić, meni zaista
18 nije poznato.

19 P: Vi ste dobijali mnoge izveštaje o raznim aktivnostima iz MUP-a, zar
20 ne? Odnosno od raznih MUP-ova?

21 O: Ja sam bio u prilici da koristim izveštaje organizacionih jedinica
22 Ministarstva unutrašnjih poslova. Ne uvek, ali uvek kada sam bio u poziciji.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Kada sam bio na Kosovu, na primer, nisam mogao da koristim izveštaje drugih
2 sekretarijata van Kosova.

3 P: U redu. Ali da li ste, na primer, saznali za jedinice, odnosno, za
4 grupe ljudi koji su radili loše stvari? Podsetiću Vas na jednu od tih grupa. Na
5 primer, grupa Munja, da li se sećate te grupe?

6 O: Sećam se različitih naziva, i Osa, i Munja, i raznorazni nazivi
7 raznih životinja, insekata, ptica, i tako dalje. Ne mogu sada da taj naziv
8 pomenem... povežem sa konkretnom grupom.

9 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Nice, došao je trenutak za
10 pauzu. Napravićemo sada pauzu od 20 minuta.

11 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molimo ustanite.

12 ... Početak pauze u 12.16h

13 ... Sednica nastavljena u 12.39h

14 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molimo ustanite.

15 Izvolite sedeti.

16 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Nice.

17 G. NICE: [simultani prevod] Evo, ja imam ovde sad pred sobom član 83,
18 mogu da Vam dostavim. To je deo dokaznog predmeta 319, tabulator broj 2.

19 P: Gospodine Stevanoviću, kako bismo nastavili redom, 1998. godine
20 stanovnici na Kosovu su bili izloženi uticaju sve veće snage OVK. Da li je to
21 tačno?

22 O: Stanovnici Kosova i Metohije bili su pod uticajem i pod pritiskom
23 OVK.

24 P: A s druge strane, oni su bili suočeni i sa srpskom Vladom koja je
25 bila odlučna u sprovođenju svojih ciljeva?

26 O: Da, ali u sprovođenju svojih ciljeva protiv terorizma, a ne protiv
27 građana svoje zemlje.

28
29
30

1 P: Srpska Vlada je ustvari bila predstavljena preko vlasti delegata,
2 ustvari, u Zajedničkoj komandi?

3 O: Na Kosovu je postojalo Privremeno pokrajinsko izvršno veće i, po mom
4 shvatanju, to je bio organ koji je predstavljao državnu vlast na Kosovu i
5 Metohiji. Možda nisam sasvim u pravu, ali to je moje mišljenje.

6 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Oprostite, molim Vas sledeću stranu.

7 G. NICE: [simultani prevod] Oprostite, to ne treba da bude na
8 grafoskopu, to je samo za sudije.

9 P: Vi ne sugerišete da je Pokrajinsko izvršno veće imalo stvarnu vlast
10 nad MUP-om ili nad Vojskom Jugoslavije, ili bilo šta tome slično. Zar ne?

11 O: Ne. Nisu... to Pokrajinsko izvršno veće nije imalo vlast nad vojskom i
12 nad MUP-om.

13 P: Anđelković je bio član Zajedničke komande i Privremeno izvršno veće
14 je, ustvari, odgovaralo Zajedničkoj komandi?

15 O: Zajedničkoj komandi nije niko odgovarao. Zajedničku komandu su činili
16 ljudi iz različitih struktura istog nivoa, i Zajednička komanda se... njen rad se
17 svodio na, kako sam rekao, razmenu informacija na horizontalnu koordinaciju i
18 saradnju različitih državnih organa, uključujući i policiju i vojsku i Izvršno
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 veće Kosova i Metohije, i predstavnike drugih državnih organa iz Beograda.

2 P: Da se vratim na svoje prethodno pitanje: srpska Vlada je bila odlučna
3 u ostvarivanju svojih ciljeva, a građanin Kosova, ako nije bio izložen pritisku
4 ili nasilju od strane OVK, je ustvari bio suočen sa odlučnom, da tako kažem -
5 policijskom državom, zar ne?

6 O: Građani Kosova i Metohije nisu bili suočeni sa policijskom državom,
7 to ponavljam nekoliko puta. Teroristi su bili suočeni sa delovanjem države
8 protiv terorizma, a građani su se nalazili u takvom ambijentu, i svakako da je
9 ukupna ta situacija morala da ima određen uticaj i na njih.

10 P: Ako je građanin Kosova, recimo, bio suočen sa jednim srpskim
11 policajcem, taj srpski policajac bi, ustvari, predstavljao apsolutnu vlast s
12 kojom je on morao da se nosi, budući da nije mogao nikome drugome da se obrati?

13 O: Prvo, građanin Kosova, u principu, nije bio suočen sa policijom.
14 Policija je bila na strani građana, a protiv terorizma i kriminala, i svih
15 drugih oblika ugrožavanja bezbednosti države, na Kosovu i Metohiji.

16 P: Ako bi policajac zaustavio nekoga na ulici i rekao: "Pođite sa mnom u
17 policijsku stanicu", i ako ne bi naveo bilo kakve razloge, ta osoba, dakle,
18 građanin, ne bi imao drugog izbora, već da se povinuje tome, zar ne?

19 O: Pa, isti je odnos na celoj teritoriji republike, kao što je bilo i
20 na Kosovu. Dakle, policija u skladu sa svojim ovlašćenjima ima pravo da pozove
21 građanina u policijsku stanicu, naravno, kada se ispune uslovi za to. Ništa št...
22 u odnosu na građane na Kosovu i Metohiji, nije bilo neuobičajeno nego što se a...

23

24

25

26

27

28

29

30

1 radilo u ostalim delovima Republike Srbije. Možda nisam dobro razumeo pitanje.

2 P: Postaviću Vam sledeće pitanje: da li je nivo nasilja, koji je
3 građanin Kosova mogao da očekuje u nekoj prosečnoj policijskoj stanici, bio
4 znatno veći nego, recimo, u nekoj drugoj policijskoj stanici u Srbiji?

5 O: Ako pod pojmom nasilje podrazumevamo nedozvoljenu, protivzakonitu
6 silu, onda su ekscesna ponašanja policije na Kosovu i ostalim delovima republike
7 mogla da se izjednače, izuzev činjenice što je, prilikom sukoba sa teroristima,
8 na Kosovu i Metohiji bilo više slučajeva da su određene posledice trpeli i
9 građani, što u Srbiji nije bio slučaj. Ali, u principu, ekscesna... ekscesno
10 nasilje policije prema građanima je bilo moguće i na Kosovu i van Kosova.

11 G. NICE: [simultani prevod] Molim Vas da pogledamo ovaj dokument.
12 Dokazni predmet 320, tabulator 9.

13 P: Ono što Vam ja tvrdim jeste da Kosovo, sredinom '90-ih godina, ne
14 samo da je bila opasna policijska država, dakle, da su bili suočeni sa
15 policijskom državom /kako je prevedeno/, već je sama struktura bila još
16 opasnija, budući da je policija zajedno delovala sa ilegalnim grupama, sa
17 paravojnim grupama jedne ili druge vrste.

18 Da li ste dobili originalni primerak ovog dokumenta, gospodine
19 Stevanoviću?

20 O: /prevod engleskog transkripta: "Da, jesam."/

21 P: Radi se o dokumentu iz MUP-a Republike Srbije, datum je 24. juni, iz
22 Peći, i tu stoji izveštaj o merama i akcijama preduzetim kako bi se zaštitila
23 oštećena i napuštena imovina, i o legalnosti akcija policije tokom operacije
24 "Grom". I tu stoji: "Tokom gore pomenutog perioda, tri voda 3. čete, 24. odreda

25

26

27

28

29

30

1 specijalne policijske jedinice...", zaustavićemo se tu. Posebne jedinice policije,
2 to su ustvari jedinice MUP-a, vaše organizacije, zar ne?

3 O: Da.

4 P: Javne bezbednosti?

5 O: Jeste, tačno.

6 P: "... bile su direktno podređene jedinicama za specijalne operacije. Dok
7 smo mi izvodili ovu operaciju, komandir voda, Vidomir Šalipur je ranjen."

8 Šalipur je bio pripadnik paravojne grupe Munja, zar ne? I to se može
9 videti na raznim mestima, postoje dokazi o tome. Recite nam šta je Vaša
10 policijska grupa radila uopšte s nekim poput Vidomira Šalipura.

11 O: Prvo, sad sam se podsetio, ja mislim da je taj naziv, kako ste rekli
12 Munja, pripadao jednom policijskom odeljenju iz Peći, u čijem sastavu je bio i
13 ovaj gospodin Šalipur. Ali on je bio pripadnik aktivnog sastava policije. Prema
14 tome, sasvim sam siguran da on nije pripadao nikakvoj paravojnoj grupi. A u to
15 vreme, različite policijske, pa i vojne jedinice, su davale sebi određene
16 nazive. Najčešće je to bio slučaj po osnovu pozivnog znaka iz imenika radio-
17 veza. Pa ona jedinica koja je imala, na primer, pozivni znak "Jastreb" ili
18 "Soko", ona je kroz duže vreme sebi pripisivala taj naziv koji je uzela iz
19 imenika radio-veza. Verujem da se ta... taj naziv, Munje, odnosio na to odeljenje

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 iz sastava posebne jedinice policije iz Peći, kome je pripadao gospodin Šalipur.
2 Ali tvrdim sigurno da nije reč o bilo kojoj grupi van sastava policije i van
3 sastava P JL... PJP. Čak nije reč ni o rezervnom sastavu PJP.

4 P: Molim da se zaustavite, kako bismo pogledali ovu fotografiju i
5 legendu -

6 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, izvolite.

7 OPTUŽENI: /nečujno/ ... dokumenta koji je dat svedoku.

8 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, molim da se dostavi jedan
9 primerak. I to bi trebalo da bude praksa.

10 OPTUŽENI: Nisam još dobio ni onaj koji ste rekli da mi sa dâ na samom
11 početku.

12 G. NICE: [simultani prevod] Molim da se ovo stavi na grafoskop.

13 Da, optuženi će dobiti dokumente.

14 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Uključujući i onaj za koji Vam je
15 rečeno da mu date?

16 G. NICE: [simultani prevod] Da, pronaći ćemo taj dokument, pa ćemo mu
17 dostaviti.

18 P: Evo, ovde imamo nešto u vezi gospodina Munje. Evo šta piše tu u
19 legendi: "Svedoci su identifikovali čoveka na desnoj strani kao Nebojšu Minića,
20 poznatog pod nadimkom Mrtvi. On je upleten u ubijanje šest članova porodice u
21 Peći, 12. juna. S leve strane je Vidimir Šalipur, policajac iz Peći, i navodni

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 šef bande Munja."

2 Da li Vam "banda Munja" -

3 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Nice, zaustavite se. Nisam
4 zadovoljan ovim načinom dostave dokumenata optuženom. Da li je ovaj dokument
5 dostavljen optuženom?

6 G. NICE: [simultani prevod] Pa, ukoliko poslužitelj stavi dokument na
7 grafoskop, onda može dati jedan primerak i optuženom, a čim dobijemo kopije
8 jutrašnjeg dokumenta, onda ćemo ga dostaviti.

9 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Morate imati na umu da je to možda
10 njemu potrebno za dodatno ispitivanje.

11 G. NICE: [simultani prevod] Da, naravno.

12 P: Gospodine Stevanoviću, što se tiče bande Munja, recite nam da li je
13 Šalipur bio na čelu te bande ili neke druge bande.

14 O: Molim Vas, gospodine tužioče, taj... taj naziv "banda" je svakako
15 uvredljiv. Reč je o jedinici iz sastava posebnih jedinica policije. Reč je o
16 aktivnom policajcu ili rukovodiocu, nisam siguran. Dakle, takva organizaciona
17 jedinica ili formacija policije nikako ne može da se nazove bandom. Banda je
18 grupa koja vrši krivična dela po principu organizovanog kriminala.

19 A o... o... o ovom drugom imenu, nemam nikakva saznanja. Moguće da, takođe,
20 pripada policiji, ali u ovom trenutku ne...nemam takva saznanja. Dakle, reč je -

21 P: Samo da Vam skrenem pažnju na nešto. U objavljenom materijalu, dakle,
22 u ovom dokaznom predmetu kojim se sad bavimo, tu stoji da je Munja vođa grupe
23 koja je 12. juna 1999. godine, ubila šest pripadnika jedne porodice, uključujući
24 i decu koja su imala 5, 6, 7 i 12 i 13 godina. Da li je to neki zločin u vezi

25

26

27

28

29

30

1 koga ste Vi sproveli istragu?

2 O: Nije mi poznat taj zločin. Naravno, ako se taj zločin desio da je on
3 zločin - to ja nikada nisam sporio, niti sporim sada - ali da li je taj citat
4 dokaz ili dokazan slučaj, ili je to samo informacija iz jednog izvora?

5 P: Hvala Vam.

6 G. NICE: [simultani prevod] Molim da se dostave svedoku beleške sastanka
7 Zajedničke komande. Evo imamo dokumente i za grafoskop i za optuženog.

8 Dakle, sastanak Zajedničke komande za Kosovo i Metohiju, imamo primerak
9 u originalu za Vas, gospodine Stevanoviću, a imamo i jedan primerak u engleskom
10 prevodu za grafoskop. Mislim da će to biti dovoljno. Hteo bih samo da pogledamo
11 nekoliko delova ovog dokumenta, pre svega 29. juli, originala.

12 P: Dakle, 29. juli, gospodine Stevanoviću.

13 G. NICE: [simultani prevod] Zamoliću gospodina Prendergasta da stavi
14 stranu 25, a ukupno ima 164 strane.

15 P: Gospodine Stevanoviću, da li imate sad pred sobom deo koji odnosi na
16 29. juli 1998. godine?

17 O: Imam 30-i, i verovatno da je ovo pre toga 29-i.

18 P: Da, i videćete tu da stoji ime generala Pavkovića - početak sastanka.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 I tu je zabeleženo da je on rekao sledeće: "Još uvek postoji jedno područje
2 između sela Crnoljevo /Carralevë/ i Dulje /Duhël/ koje treba očistiti."

3 GĐA PREVODILAC: Prevodioci napominju da nemaju original dokumenta.

4 G. NICE: [simultani prevod]

5 P: Hteo bih da Vam postavim dva pitanja u vezi sa ovom stranom, nekoliko
6 redova niže stoji: "Cilj iz 'faze 1' je ispunjen i mi možemo biti zadovoljni."

7 Da li se sada sećate koje su to bile tri faze, od kojih se ovde sad
8 spominje prva faza?

9 O: Meni je možda ovo malo raniji datum. Ja znam za postojanje tri ili
10 četiri faze suzbijanja terorizma tokom 1998. godine, koje su bile
11 operacionalizovane u jedinstvenom planu suzbijanja terorizma - o kome sam
12 govorio na jednom od prethodnih dana - ali, u ovom trenutku, nisam siguran da li
13 se to odnosi na to. Ne znam na šta bi se drugo odnosilo, mada mi se čini da je
14 datum malo raniji od onog vremena kada bi to trebalo da -

15 P: Moje drugo pitanje je: šta ovo znači, "očistiti"?

16 O: I na to pitanje sam, u principu, odgovorio. Taj pojam "čišćenje"
17 označava isključivo čišćenje teritorije od terorista i ima jedno drugo značenje,
18 a to je čišćenje teritorije u smislu asanacije, kako je jedan od sudija zapazio
19 pre izvesnog vremena.

20 P: Vi ste čuli rezime aktivnosti u mesecu maju, onako kako je to opisao
21 *Human Rights Watch*. Ovo je nekoliko meseci kasnije. Da li ste sigurni da ovde
22 "čišćenje", odnosno "očišćen", nema jedan daleko negativniji prizvuk, odnosno da
23 se radi o čišćenju ljudi, dakle da se oni isteraju?

24 O: Nikako taj pojam "čišćenje" n...ne može da se dovede u vezu sa
25 čišćenjem teritorije od ljudi ili od građana, bilo koje pripadnosti. Može da se

26

27

28

29

30

1 dovodi samo u vezu sa čišćenjem teritorije od terorista. To je smisao, stav i
2 politika koja se može vezivati za taj pojam.

3 Naravno da svaki pojam može da se dovede u negativan kontekst, i samo je
4 dovoljno biti pristrasan pa svaki pojam dovoditi u onaj kontekst kako kome
5 odgovara.

6 P: Dobro, hvala na odgovoru. A sada pređite, molim Vas, na 12. august u
7 originalu. Dakle, 12. august, prva bilješka koja se odnosi na gospodina
8 Šainovića.

9 G. NICE: [simultani prevod] Za gospodina Prendergasta, to je strana 50,
10 od 164 strane.

11 P: Gospodine Stevanoviću, povjerujte mi na riječ, ovo je sastanak na
12 kojem ste Vi bili prisutni. Vidimo da se spominjete na kasnijim stranicama, ali
13 ne morate brinuti u vezi s time. Ovo što sada gledate... Nešto malo niže stranu,
14 molim. Da. Dakle, ova druga bilješka gospodina Šainovića, vidimo da on kaže ovo:
15 "U pojasu na granici, vojska treba da pogleda svoje obaveze. U tom području
16 policija treba pokriti svu" - jedna riječ je nečitka - "teritoriju i
17 konsolidirati."

18 "DB" - dakle Državna bezbednost - "trebaju pokriti i preuzeti treće
19 područje."

20 Zar ova bilješka jasno ne pokazuje da je Zajednička komanda bila
21 komanda, i da je bila u okviru civilnih vlasti?

22 O: Pa, po meni ne pokazuje. Može se samo govoriti o načinu izražavanja
23 ili o načinu vođenja beleški. To je moglo biti samo mišljenje gospodina
24 Šainovića, ali nikako nalog za postupanje policije i vojske. Za bilo koje

25

26

27

28

29

30

1 postupanje policije, nalog je mogao da dâ general Lukić, a njemu ministar, u to
2 vreme i kada je reč o suzbijanju terorizma, a ovde je očito reč o tome. Dakle,
3 general Lukić nije -

4 P: Oprostite, oprostite. Hoćemo li, u ovim bilješkama, bilo gdje pronaći
5 bilješku u kojoj se Lukić protivi tome da mu Šainović daje instrukcije, ili
6 Minić? Da li se Vi sjećate toga? Vi ste bili na mnogim od tih sastanaka. Hoćemo
7 li pronaći nešto tako, ili ćemo uvijek pronaći da ono što Minić i Šainović kažu,
8 da se to zaista i dogodi?

9 O: Pa ja zaista ne mogu lako da odgovorim na to pitanje, jel /sic/ bi to
10 zahtevalo analizu kompletnog materijala. Dakle, da bi odgovorio, važno bi bilo
11 videti da li je to, što je gospodin Šainović rekao da treba uraditi, zaista
12 urađeno sledećeg dana, i ko je izdao naređenje. Iz ovoga materijala ja ne mogu
13 da to vidim. Ne mogu da napravim takvu vrstu analize, ali znam da je, za bilo
14 koje ozbiljnije zadatke policije u vezi sa terorizmom, nalog morao da izda ili
15 štab ili sekretarijat ili ministar preko štaba ili preko sekretarijata. Dakle,
16 nije se moglo izvršiti naređenje gospodina Šainovića, ili gospodina Minića.

17 P: Ko je imao ovlašćenja da izda naređenja? Jeste li Vi imali ovlašćenje
18 da izdate naređenje, kao pomoćnik ministra?

19 O: Nisam imao ovlašćenje da izdajem naređenja.

20 P: Okrenimo sada sljedeću stranu. To je prva bilješka koja se odnosi na
21 Vas. Evo, vidimo da te Vi rekli: "Treći i četvrti, ili treća ili četvrta, nisu
22 učestvovali i trebali bi se angažirati."

23

24

25

26

27

28

29

30

1   Zatim upada Minić i onda, pri dnu strane, Minić pod brojkama 8 i 9 kaže:
2 "Izbjeglice i civili žele" - zatim je nešto nečitljivo - "na nas, takvu
3 humanitarnu katastrofu, ali mi moramo na njih apelirati da se vrate svojim
4 domovima. Tamo će se odigrati glavni udari."

5   Da li se sjećate, što je to značilo?

6   O: Apsolutno se ne sećam te rečenice, a ni sada ne znam šta bi ona mogla
7 da znači.

8   P: Što bi moglo značiti ovo "glavni udari na njihove domove", tako barem
9 piše na engleskom.

10   O: Stvarno ne znam.

11   SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću?

12   OPTUŽENI: Pa ovde nigde ne piše "glavni udari na njihove domove", kako
13 gospodin Nice želi da predstavi.

14   SVEDOK: Ja ne mogu da pratim tekst.

15   G. NICE: [simultani prevod] A što piše?

16   OPTUŽENI: Pa, vrlo teško čitam rukopis, ali izbeglice i civili se
17 pominju, da... govori da se... da se ubede da ih vrate kućama. To je nespojivo sa
18 udarima na njihove domove. Možda general Stevanović može bolje da pročita ovaj
19 rukopis, ali -

20   SVEDOK: Pa, ne mogu. Zaista, ne mogu da pronađem red u kome se to kaže.

21   OPTUŽENI: To je na sledećoj strani 8, tačka 8: "Izbeglice i civili..."

22   SVEDOK: Ovo je latinica, ja -

23   OPTUŽENI: "... moramo ih" - po nešto - "pozivati za povratak kućama."

24   G. NICE: [simultani prevod] Možda se to može obaviti u dodatnom
25 ispitivanju, kada optuženi to može temeljitije proučiti.

26   SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, gospodine Miloševiću, Vi to
27 možete obraniti u dodatnom ispitivanju.

28
29
30

1 G. NICE: [simultani prevod]
2 P: Gospodine Stevanoviću, sljedeći je 26. august. Imamo još nekoliko
3 takvih.
4 G. NICE: [simultani prevod] Časni Sude, ovo su naravno dokumenti koji bi
5 uzeli jako puno vremena da prođemo kroz sve njihove detalje, ali naravno stoje
6 Vama na raspolaganju.
7 To je strana 74. na engleskom.
8 P: Za Vas, gospodine Stevanoviću, to je, čini mi se, 2. strana, tamo
9 gdje govori gospodin Radović.
10 G. NICE: [simultani prevod] Nešto niže dolje, molim. Da.
11 P: Radović govori - ne znam jeste li to pronašli u originalu - naši
12 prevodioci su uspjeli doći do sljedećega: "Šesnaest do sedamnaest hiljada ljudi
13 potražilo je utočište u Albaniji, a četrdeset hiljada ljudi izbeglo je u Crnu
14 Goru."
15 Zatim se govori o novinaru Batunu, kaže da Klaus Kinkel gubi, da će
16 njegova teorija o autonomiji najvjerojatnije propasti, nešto zatim o Miloševiću.
17 Međutim, mene najviše zanima ovo što piše o izbjeglicama, jer to govore ljudi
18 koji su sudjelovali na tom sastanku.
19 Da li se Vi sjećate diskusije o ovolikom broju izbjeglica?
20 O: Ja sam utrošio vreme da bi pronašao taj citat, pa nisam baš sasvim
21 dobro Vas pratio. Ali to je 1. strana, jelte, Radović, 26-i?
22 P: To je prva bilješka koja se odnosi na gospodina Radovića. Ne, druga
23
24
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 bilješka koja se odnosi na Radovića. Vjerojatno je na drugoj strani ili tu
2 negdje, ima točkice.

3 Dakle: "Šesnaest do sedamnaest hiljada ljudi potražilo je utočište u
4 Albaniji, a 40.000 u Crnoj gori."

5 O: To je avgust mesec. Ako to piše, u ovom trenutku stvarno nemam
6 razloge da sumnjam, ali ne mogu, zaista, da nađem gde to piše.

7 P: Od čega su bježali, ovi izbjeglice?

8 O: Pa, 26.08., prema mom sećanju, to je bilo vreme nekoliko anti-
9 terorističkih akcija na području Metohije, pre svega. I vrlo je moguće da to ima
10 veze sa tim anti-terorističkim akcijama. Ali, ponavljam, ne mogu sada to da
11 pozicioniram po vremenu, niti mogu da pronađem tačno šta je rekao. Polazim od
12 toga da je to zaista rekao.

13 P: Okrenite sada sljedeću stranicu, mislim da je to strana na kojoj je
14 pri vrhu Vaše ime. A na engleskom je to 75.

15 Vidite li prvu bilješku koja ide uz Vaše ime? To je ono što ste Vi
16 rekli, a isti datum.

17 O: Pa da li je moguće da su kod mene izmešani, ja zaista ne mogu da
18 nađem svoje ime tu, nigde. A reč je 20.08. O 26.08., izvinjavam se.

19 P: 26.08. da, 8 sati naveče.

20 O: Radović, Gajić, pa ponovo Radović, pa Šainović. A-ha, ima. Da, našao
21 sam.

22 P: Vi tu kažete: "Veliki pokret civila blizu" - nekog mjesta, puno ime
23 mjesta nije napisano - "ako nastavimo, imaćemo opći pokret civila." I onda, ako

24

25

26

27

28

29

30

1 pogledate nešto niže - neko ko nije identificiran, njegovo ime nije
2 identificirano, ali vidimo što je rečeno - ta je osoba rekla sljedeće: "Povratak
3 civila uz priznanje Srbije, bez oružja, ali će policija držati red."

4 Jeste li pronašli to?

5 O: Ne.

6 P: Možete li nam dati bilo kakvo objašnjenje - to je pri dnu strane.
7 Naravno, original je veoma teško čitati i prevedeno je samo ono što su
8 prevodioci mogli pročitati.

9 Dakle, Vi ne možete dati nikakvo objašnjenje za taj period, godinu
10 1998., koje bi nam reklo zašto bi toliko mnogo hiljada ljudi - prema procjeni
11 ljudi prisutnih na tom sastanku - potražilo utočište u Albaniji i Crnoj Gori?

12 O: Da li mi možete reći, još jednom, koji je to broj ljudi?

13 P: Šesnaest do sedamnaest hiljada u Albaniji, 40.000 u Crnoj Gori.

14 O: Ja verujem da je to period - kako sam već rekao - anti-terorističkih
15 akcija u zoni Metohije, i moguće je da ovi podaci imaju veze sa onom operacijom
16 o kojoj sam pričao kada sam objašnjavao povratak nekoliko desetina hiljada ljudi
17 u svoja sela, iz mesta Istinić /Isniq/. Dakle, moguće je, ali stvarno ne mogu
18 datum da pozicioniram na pravi način. A...a moguće je, takođe, to je... u tom
19 vremenu je realno da je bilo /?pomeranja/ građana. Ne sećam se ovog podatka sa
20 tog sastanka, iako je očigledno da sam tamo prisustvovao, tako da, u vezi sa
21 tim, nemam neki dodatni komentar.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Možete li objasniti kako bi jedna
2 antiteroristička operacija uzrokovala da ljudi bježe?

3 SVEDOK: Pa ja sam, gospodine sudija, više puta pokušao da objasnim
4 razloge pokretanja građana. Tamo gde su oružani su... gde su sukobi policije i
5 terorista, po pravilu se građani pokreću. A način i razlozi zbog koga se
6 pokreću, takođe sam ih objasnio. I zbog sopstvenog straha i želje da se sklone
7 na bezbednije mesto, dok neka anti-teroristička o...operacija traje. Objasnio sam
8 slučajeve u kojima teroristi pokreću civile, kako bi stvarali utisak o
9 humanitarnoj katastrofi. Objašnjavao sam razlog zbog... kada teroristi pokreću
10 civile radi sopstvene zaštite.

11 Govorio sam vam da su neke organizacije, međunarodne, sprečavale našu
12 aktivnost da vratimo civile.

13 Dakle, čitav splet okolnosti kod izvođenja anti-terorističkih
14 akt...aktivnosti izazivao je to pokretanje. Ono je za nas, naravno, bilo
15 nepoželjno i činili smo sve da se ono svede na minimum, i da se ljudi što pre
16 vrate u svoja mesta. Ali je... ali je, *de facto*, takvih pokretanja bilo i 1998.
17 godine.

18 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Hvala.

19 G. NICE: [simultani prevod]

20 P: A drugi razlog za tako veliki pokret stanovništva je to da se, pod
21 krinkom onoga što je možda bila legitimna akcija protiv OVK, da su srpske snage,
22 policija i Vojska Jugoslavije, primijenile politiku "spržene zemlje", koju je
23 ranije spomenuo, na primjer, Gospodin Bakalli?

24 O: To je apsolutna izmišljotina i nema nikakve veze sa istinom. U to
25 budite sigurni.

26 P: Dobro. Pa hajde da onda usporedimo dvije stvari. Okrenimo 27. august.

27

28

29

30

1 To je, mislim, posljednja bilješka koja će nam trebati iz ovog dokumenta.

2 Dakle, 1. strana 27. augusta. Prva bilješka generala Lukića. Vrh strane,
3 molim. Da, to je u redu.

4 Evo ovdje, pri kraju prvog bloka... Usput rečeno, netko je pravio bilješke
5 na tim sastancima, gospodine Stevanoviću, zar ne?

6 O: To je očigledno, ako je ovo originalna kopija.

7 P: Hvala. Ovdje stoji: "Komunikacija Suva Reka /Suharekë/-Orahovac
8 /Rahovec/ je otvorena bez većih..." i onda je nečitljivo. Dakle, to je bilješka sa
9 sastanka. A sada, gospodine Stevanoviću, čujte što je ovdje, u svome
10 svjedočenju, izjavio lord Ashdown - za koga ste Vi čuli - i koji je rekao što je
11 on vidio 27. augusta. To su strane 2354 i dalje, u zapisniku. Rekao je da je
12 došao da vidi Suvu Reku, cijelu dolinu koja tvori jednu vrstu amfiteatra u tom
13 području. Usput rečeno, gospodine Stevanoviću, da li se sjećate geografskog
14 oblika područja Suve Reke.

15 O: Sećam se.

16 P: Da li opis koji je dao lord Ashdown, da suva reka leži u jednoj vrsti
17 amfiteatra, da li se on poklapa sa Vašim sjećanjem?

18 O: Može da se kaže tako.

19 P: Dakle, kako biste to mogli vizualizirati dok ja čitam ono što je
20 rekao lord Ashdown. On kaže da je bio šokiran onime što je vidio, baš kao i
21 britanski ambasador kojeg je Jugoslavenska vlada informirala da su operacije
22 protiv sela u Drenici /Drenicë/na Kosovu zaustavljene jedan ili dva dana ranije.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 A ono što je on vidio je bio jedan cijeli amfiteatar brda u kojem je svako selo
2 gorjelo, i oni su obojica čuli i vidjeli izvještaje o tome da se granatira i
3 vidjeli eksplozije.

4   Možete li sada objasniti bilješke koje smo vidjeli i Vašu tvrdnju da su
5 se sve snage dolično ponašale, i onda možete li objasniti iskaz lorda Ashdowna o
6 onome za što on kaže da je točno?

7   O: Pa, opis je, iako se čini konkretnim, ipak uopšten. Dakle, u... u... u
8 tom regionu, u ovo vreme - po mom sećanju - zaista je bilo sukoba sa
9 teroristima. Ponoviću još jednom, siguran sam da nije bilo granatiranja sela.
10 Taj... taj... ta formulacija je neodgovarajuća za sve ono što ja znam o tim
11 akcijama. Vrlo je moguće je... da je anti-teroristička operacija obuhvatala širok
12 prostor i taj - kako ste nazvali - amfiteatar, obzirom da je on geografski tako
13 postavljen da se mora i da je poželjno da se jednovremeno izvode anti-
14 terorističke operacije na jednom prostoru koji čini jedinstvenu geografsku
15 celinu. Moguće je, takođe, da je u... u... u određenom broju sela bilo moguće videti
16 dim od paljevina. Skoro da nije prošla ni jedna anti-teroristička akcija da taj
17 fenomen nije, u manjoj ili većoj meri, prisutan. Ali se ne može govoriti da je
18 ceo amfiteatar goreo /.../ i da je u celom amfiteatru granatira...granatir -

19   P: Zaustavimo se ovdje. Vidite, Vi to možda i ne znate, no lord Ashdown
20 ima vojničko iskustvo, a njega je, osim ambasadora, pratio još jedan vojnik. I
21 on je Sudu rekao da je, prema njihovoj prosudbi, artiljerija gađala sa kote
22 Donje Blace /Bllacë e Ulët/, nekih sedam do deset kilometara od samih sela.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 On je, nadalje, objasnio da su oni mogli i čuti i vidjeti udare projektila, da
2 su mogli čuti tutnjavu artiljerijom. Po njihovoj prosudbi, najvjerojatnije,
3 radilo se o tenkovima T54, a sigurno se radilo o tenkovskoj vatri i artiljeriji
4 od 120 milimetara, možda čak i 150. On je, također, dodao i to da je bilo i
5 minobacačkih udara koji imaju karakteristične zvukove, prema njihovoj procjeni
6 radilo o 82 milimetarskim, ili možda 120 milimetarskim bacačima. To su dokazi.

7 Da li se to radilo kosovskim selima pod krinkom borbe protiv OVK?

8 O: Ništa se nije radilo pod bilo kakvim izgovorom, a šta se radilo
9 objasnio sam više puta. Ja ne sporim činjenicu da je u određenim anti-
10 terorističkim operacijama korišćena artiljerija i minobacači, nekada i
11 bestrzajni topovi, nekada možda i tenkovi. Ja nisam video korišćenje tenkova,
12 lično. Ali sve što je korišćeno od naoružanja koje ste rekli, siguran sam da je
13 korišćeno radi ostvarivanja legitimnog cilja, dakle ne radi granatiranja sela,
14 već radi neutralisanja terorista i terorističkih linija. Artiljerijska vatra o
15 kojoj pričamo, uglavnom je korišćena po potpuno otvorenom prostoru i po
16 fortifikacijski uređenim položajima terorista. Da li je u tome bilo izuzetaka,
17 da li je gađan konkretno neki objekat koji je bio uporište ili gnezdo terorista,
18 to u ovom trenutku ne mogu da kažem. A uostalom, sve što kažem, pričam na osnovu
19 logike i na osnovu opšteg znanja. O ovoj konkretnoj akciji nemam lična saznanja.

20 P: Usput rečeno, kad je riječ o oružju policije, da li sam Vas dobro
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 shvatio, da li ste Vi rekli da je policija imala i protuzračno oružje?

2 O: Pa, imala je protivavionske mitraljeze, najčešće na oklopnim
3 transporterima.

4 P: Jesu li ti mitraljezi korišteni za pucanje po kućama, tokom akcija
5 protiv OVK?

6 O: Moguće da su korišćeni samo za ap... a... neutralisanje grupa terorista,
7 ukoliko su se nalazili u objektima, a objekti su mogli biti i kuće i neki drugi
8 objekti.

9 P: Kad kažete "neutralisanje", mislite likvidiranje, zar ne?

10 O: Ne mislim likvidiranje u smislu da se ubiju, već u smislu da se
11 odbije protivpravni napad. A pojam likvid...likvidiranje je takođe š... ima i šire
12 i uže značenje, i ne znači samo ubiti. "Likvidirati terorizam", pored ostalog
13 znači i to, ako mirnim putem predaju oružje i raspuste organizaciju. Time je
14 terorizam likvidiran.

15 P: Da li Vam se možda kada učinilo da je neproporcionalna sila koristiti
16 protu-avionski mitraljez po kući u kojoj se nalaze ljudi?

17 O: Po kući u kojoj se nalaze ljudi, odnosno građani- da. Ali po kući iz
18 koje se otvara vatra na policiju -ne.

19 P: Pa, da Vas onda samo još pitam za jednu stvar iz ovog dokumenta.

20 G. NICE: [simultani prevod] Strana 128, na engleskom. 25. septembar,
21 pokušajte to, molim Vas, pronaći u originalu.

22 P: Jeste li pronašli 25. septembar?

23 O: Evo, samo trenutak. Da, to je samo jedna strana ako dobro
24
25
26
27
28
29
30

1 prepoznajem.

2 P: Mislim da, ako okrenete tu 1. stranu, da ćete naći drugu bilješku
3 generala Pavkovića.

4 G. NICE: [simultani prevod] To je strana 129, na grafoskopu.

5 P: Jeste li pronašli bilješku koja se odnosi na generala Pavkovića za
6 25. septembar, koja počinje sa riječima:

7 "Operacije u području Donjeg Obrinja /Arbëri e Poshtme/ i Gornjeg
8 Obrinja /Arbëri e Epërme/ je završena. Otpor je bio jak, ali ova grupa je
9 stisnuta u manje područje. Činjenica da JSO nije učestvovao u tome, dovela je do
10 sljedećih posljedica..." i tako dalje?

11 PREVODILAC: Prevodioci napominju da nemaju originalni tekst.

12 G. NICE: [simultani prevod]

13 P: Možda bih trebao pročitati i ovo što nakon toga stoji:

14 "Nakon smrti jednog policajca iz snaga MUP-a, operacije su privremeno
15 zaustavljene. Akcije sa juga doprinijele su završenju."

16 I onda nešto niže piše: "Nastaviti čišćenje sutra", i na kraju "Gubitci
17 neprijatelja, oko 200 ljudi."

18 Prvo, recite nam da li se Vi osobno sjećate tog incidenta ili ne.

19 O: Ne znam, zaista, na koji se misli incident, ali ja nakon 21.
20 septembra imam 25., a to je samo jedan pasus na jednoj strani, pa imam utisak da
21 ne čitamo isti dokument ili istu stranu.

22 P: Ispričavam se, u pravu ste, to je 26., ja sam pogriješio. Dakle, to
23 je 26., ako pogledate ono što piše pod 26-im, vidjet ćete ovaj pasus koji sam
24 pročitao pod imenom generala Pavkovića.

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, to sada vidim.

2 P: Da li Vi mislite da je 200 mrtvih u Suvoj Reci, a to je ono što tu
3 piše da se dogodilo do 26. septembra, da li mislite da to pokazuje
4 proporcionalni ili neproporcionalni odgovor silom?

5 O: Pa, to bih mogao da odgovorim kada bih znao koji prostor je obuhvaćen
6 anti-terorističkim akcijama i koliko su one trajale. A iz ovoga što ste
7 pročitali, ako sam dobro pratio, to se uopšte ne odnosi na Suvu Reku. Jer Donje
8 Obrinje je - mislim da se dobro sećam - u opštini orah... u opštini Glogovac
9 /Glllogoc/, a to je potpuno preko jedne velike vododelnice u odnosu na onaj
10 amfiteatar koji ste pominjali.

11 P: Potpuno ste u pravu. Sada smo prešli na drugo područje, sada se
12 bavimo Obrinjem, gornjim i donjim. Da li Vam se čini da je za područje Obrinja,
13 gubitak od 200 života, neproporcionalna upotreba sile?

14 O: Prvo, o... vrlo mi je problematičan taj broj i verujem da taj podatak
15 nije tačan. Prosto me čudi da bi general Pavković rekao t...taj broj. To je
16 verovatno neka procena.

17 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Koliko, otprilike, broji
18 stanovništvo u tom kraju?

19 SVEDOK: Pa zavisi, gospodine sudija, koji se prostor obuhvati, ali ako
20 govorimo samo o ta dva sela, onda tu može biti sedam-osam, najviše deset
21 hiljada, ali sasvim sam siguran da tako mali prostor, jednom anti-terorističkom
22 akcijom nije obuhvaćen, ukoliko je reč o jednoj anti-terorističkoj akciji i nije
23 reč samo o konkretnoj grupi.

24 G. NICE: [simultani prevod]

25

26

27

28

29

30

1 P: Vidite, razlog, zbog čega sam ovo naveo kao primer za Vas, jeste što
2 je gospodin Abrahams svedočio - on radi za *Human Rights Watch*, i on je sačinio
3 neke od njihovih izveštaja - i on je posetio i Donje i Gornje Obrinje, i to 29.
4 septembra, dakle nekoliko dana kasnije, i to sa čovekom po imenu Bouckaert. Kada
5 su oni stigli tamo, tela su iznošena kako bi se sahranila, tu je bilo i telo
6 bebe od 18 meseci. U šumi je bilo sedam tela - pet žena i dvoje dece, koji su
7 preminuli od rana u glavi. Oni su razgovarali sa lokalnim stanovništvom, i iako
8 je bilo jasno da je bilo borbi na tom području, takođe je bilo jasno da su
9 pripadnici porodice Deljiljaj /Delilaj/ bili ubijeni. Dakle, radilo se o
10 civilima koji su zatražili zaklon u šumi.

11 Ovde vidimo da se, otprilike 200 žrtava spominje, pripisuju se
12 neprijateljima, a vidimo da se, takođe, na osnovu istrage na licu mesta,
13 sugeriše da su nedužni i mladi civili bili ubijeni. E sad, da li Vam to, ipak,
14 izgleda kao jedna neproporcionalna upotreba sile?

15 O: Ubistvo od tih pet-šes... pet-šest civila - ne znam koliko je po tom
16 nalazu - je nesporno krivično delo i zločin, i to ne treba nikako dovoditi u
17 vezu sa eventualno poginulim pripadnicima terorističkih grupa, ali taj nalaz,
18 koliko ja vidim, nije potvrdio ovih 200 poginulih.

19 P: Oni su, takođe, posetili i Gornje Obrinje, odnosno odatle su otišli
20 za Glogovac, gde su čuli da je 13 muškaraca bilo pogubljeno, i to da su bili
21 postrojeni u jednom dvorištu i pogubljeni. Međutim, takva pogubljenja ne mogu se
22 opravdati, zar ne?

23 O: Apsolutno. Ali sami ste rekli oni su to čuli, što znači da nema
24 provere takvog podatka.

25

26

27

28

29

30

1 P: Da, ali možda se to uklapa sa velikim brojem žrtava o kojima je
2 general Pavković za zapisnik govorio?

3 O: Ja sam rekao, to je najverovatnije nekakva procena, a sami ste tim
4 dokumentom izbrojali najviše deset - kol'ko sam ja uspeo da pratim - što je
5 apsolutno neproporcionalno ovoj proceni. I, naravno, niste... nabrojani su samo
6 civili, što je, naravno, nesporno zločin.

7 P: Neću se sada više baviti ovim brojnim dokumentima. Moraću, nažalost,
8 sutra da se vratim na njih. No pre toga, hteo bih da mi pomognete u vezi nekih
9 opštih informacija, vezano prvo za Račak /Rečak/. Optuženi Vam je postavio mnoga
10 pitanja u vezi sa Račkom i predočio mnoge dokumente preko Vas. Recite nam da li
11 možete da nam pomognete u vezi onoga što se desilo u Račku ili ne.

12 O: Najveći deo činjenica koje su meni poznate, ja sam već rekao u
13 odgovorima na pitanja Optužbe. Možete Vi meni pomoći da mi, eventualno,
14 postavite neka dodatna pitanja, a ja ću, svakako, reći ono što znam.

15 P: Pre svega pogledajmo kartu. Ustvari, ne radi se o karti, radi se o
16 vazdušnom snimku. S obzirom na Vaše iskustvo iz policije i prethodno iskustvo iz
17 vojske, recite nam da li Vi možete da pratite vazdušne snimke.

18 O: Mislím da mogu.

19 P: Pogledajte ove snimke, pa da vidimo da li želite da pogledate jedan
20 od tih snimaka i onda biste, možda, koristeći se ovim štapićem mogli da nam
21 kažete, ustvari, šta se desilo u Račku, jer to je ono što bih ja hteo da čujem
22 od Vas.

23 A ako Vam vazdušni snimak ne bude pomogao, recite mi, pa ćemo onda
24 pokušati na neki drugi način. Ali ako vazdušni snimak pomaže, budući da slika
25 ipak vredi više nego hiljadu reči, stavite to na grafoskop, pa nam onda recite i

26

27

28

29

30

1 uz ovaj štapić pokažite šta se desilo.

2 O: Ja ću, naravno, staviti na grafoskop, ali je važno da ponovim da ja
3 nikada nisam bio u Račku, i najbliže gde sam bio to je mesto Štimlje /Shtime/.
4 Dakle, nisam bio na licu mesta da bih konkretno mogao bilo šta da objašnjavam na
5 mikro-prostoru. Dakle, ja to znam iz informacija koje imam i iz dokumenata koje
6 sam čitao, a znam načelno gde se nalazi to selo u odnosu na meni poznata veća
7 mesta. I ovde, naravno, iz tog opšteg znanja imam utisak da je ovo...

8 P: U redu.

9 O:... da je ovo put Štimlje-Crnojlovo-Dulje. Ako sam u pravu, onda bi
10 možda mogao malo da se orijentišem. A ovo je put koji verovatno vodi prema selu
11 Račak, ali ne znam šta je od ovih naselja Račak, i... i da li je sve to Račak.

12 P: A po Vašem mišljenju, šta se desilo u Račku. Opišite to rečima i
13 koristite se i kartom. Ja znam da, naravno, Vaši izvori saznanja potiču iz
14 raznih dokumenata, ali ste neke stvari sigurno i čuli. Recite nam sada šta se
15 tamo desilo.

16 O: Ja, naravno, teško sada mogu da koristim ovaj snimak, pošto ne znam
17 tačno gde se šta desilo i ne znam pravce nastupanja jedinica, odnosno jedinice.
18 Dakle, teško bih mogao da rekonstruišem sam događaj na aero-foto snimku, a iz
19 informacija koje imam i iz predmeta koje sam pogledao, dakle, reč je o akciji
20 hapšenja terorističke grupe koja je imala tu štab ili pod-štab, nakon nekoliko
21 nasilnih akata u kojima je bilo povređenih i poginulih.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1   Što se dinamike tiče, dakle, jedinica je - kako ja imam saznanja - i u
2 samom prilasku mestu napadnuta, ali nisu napadnuti svi delovi te jedinice, nego
3 određeni delovi.

4   Nakon prilaska selu došlo je do vatre koju su izazvali teroristi - već
5 smo čitali neke citate iz dokumenata - a, zatim je došlo do sukoba u određenoj
6 užoj zoni ili na određenoj liniji. Ja, naravno, ne mogu da kažem kakav je bio
7 odnos jed... policijskih položaja i položaja terorista, jer prosto ne... nisam bio...
8 nemam neposredni opažaj na licu mesta.

9   U tom, dakle, sukobu, desilo se to što se desilo. I naravno, nakon
10 događaja, znam orijentaciono redosled postupaka i sve probleme koji su vezani za
11 taj događaj. Pokušaj vršenja uviđaja, u nekoliko navrata -

12   P: Da se zaustavimo, samo na trenutak.

13   SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Moramo se zaustaviti u 1 i 43, jer
14 imamo i popodneвно suđenje.

15   G. NICE: [simultani prevod]

16   P: Na osnovu ovoga što ste Vi rekli, da li ste Vi shvatili da se radi o
17 konfrontaciji između grupe terorista i srpskih snaga koje su tu dolazile? Dakle,
18 da se radilo samo o jednoj grupi terorista?

19   O: Pojam "grupa" je, naravno, na određen način problematičan. Radilo se
20 o sukobu policije i terorista. Da li su oni bili strukturirani u više grupa ili
21 su činili jednu manju ili jednu veću grupu, to... o tome nisam razmišljao na takav
22 način. Pretpostavljam da su teroristi u jednom takvom mestu bili organizovani u
23 jednu odgovarajuću grupu ili jedinicu.

24   P: A što se tiče oružja, dakle mesta gde je pronađeno, recite nam koja
25 su Vaša saznanja. Da li je oružje pronađeno tamo gde su bili poginuli OVK borci

26

27

28

29

30

1 ili pak na nekom drugom mestu?

2 O: Pa ne mogu sasvim sigurno da se setim, znam da je policija napustala
3 /sic/ lice mesta i da praktično nije bila u prilici da... da obezbedi lice mesta
4 sa teroristima, sa poginulim i sa oružjem. I mislim da se sećam da je oružje
5 kasnije pronađeno, ali ne znam na kom mestu.

6 P: I na kraju - vidim da je vreme da završim, budući da me je sudija
7 pozvao da privedem kraju za danas - Vi nikada niste videli detaljan izveštaj od
8 oficira koji je vodio srpske snage, u kome je navedeno šta je sve on radio?

9 O: Ja sam video samo izveštaj koji se nalazi u ovom dokaznom predmetu -
10 dakle, izveštaj radne grupa koja je imala zadatak da utvrdi sve činjenice u vezi
11 sa tim događajem - a ja nisam zaista video izveštaj rukovodioca te policijske
12 jedinice koja je učestvovala u nalazu. Ali pretpostavlja se da je taj izveštaj
13 uključen u ovaj izveštaj koji je radila radna grupa, odnosno, elementi tog
14 izveštaja su uključeni.

15 G. NICE: [simultani prevod] Ako mogu samo još jedno pitanje da
16 postavim?

17 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] U redu, još jedno pitanje.

18 G. NICE: [simultani prevod]

19 P: Takav dokument od rukovodioca policijske jedinice bi verovatno bio
20 jedan jedini najdragoceniji dokument koji bi, ustvari, otkrio istinu o
21 događajima u Račku, zar ne?

22 O: Pa, on je svakako važan dokument. Ali ova radna grupa je imala širu i
23 dublju nadležnost u odnosu na sam takav izveštaj, i obuhvata i druga saznanja,
24 osim saznanja rukovodioca jedinice koji piše izveštaj.

25 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Završavamo za danas, nastavljam o

26

27

28

29

30

1 sutra u 9.00 ujutro. Rasprava je završena.

2 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molimo ustanite.

3 ... Sednica završena u 13.45h.

4 Nastavak zakazan za sredu,

5 01.06.2005. u 09.00h.

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

utorak, 31.05.2005.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.